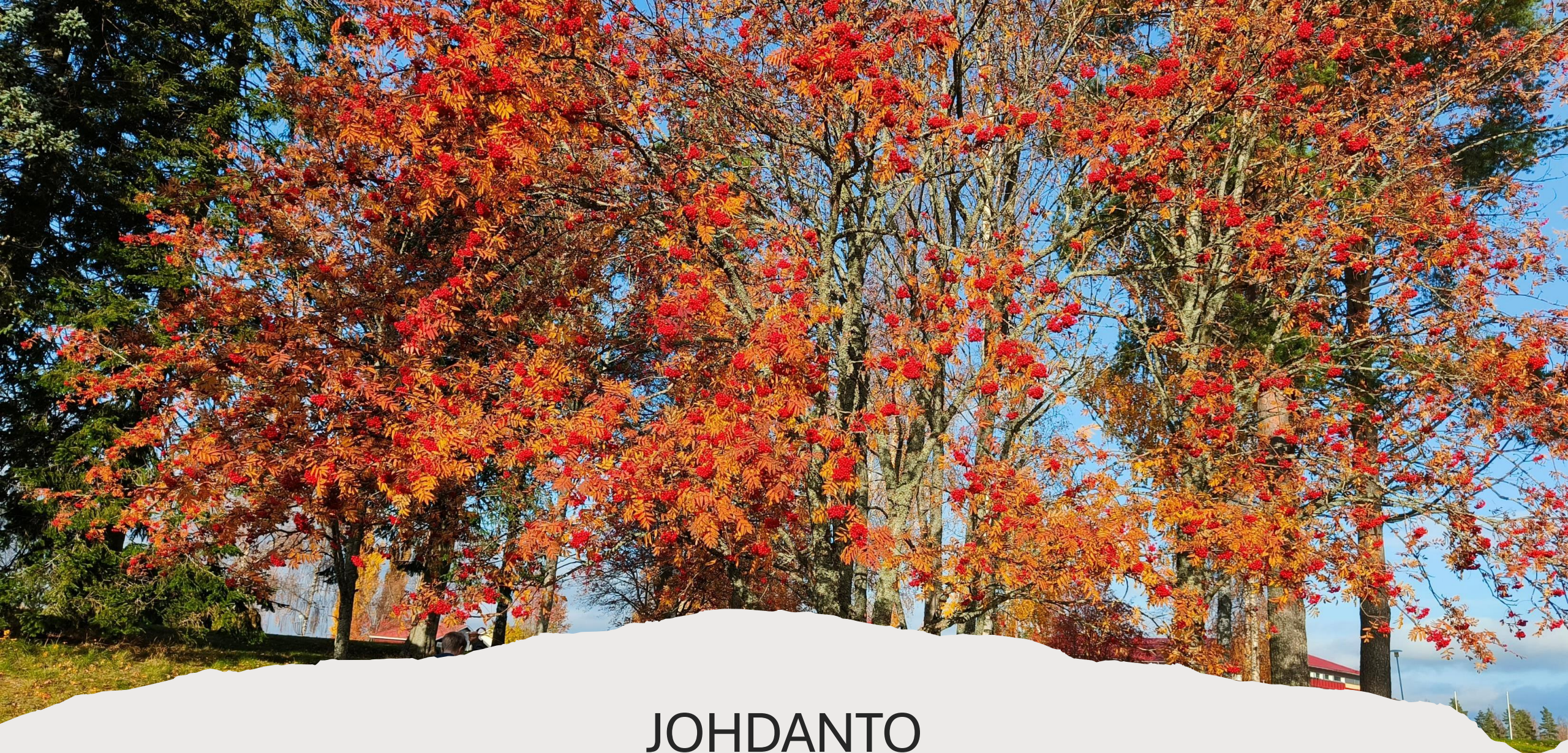

A scenic autumn landscape. In the foreground, a large, moss-covered rock sits on the left, and a tree with yellowing leaves stands on the right. A calm lake reflects the sky and the distant forest. The background is a dense line of trees under a clear blue sky.

Kotoutumisohjelma

Läntinen Pirkanmaa

Hämeenkyrö, Ikaalinen, Kihniö, Parkano, Punkalaidun, Sastamala

JOHDANTO

- Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023 edellyttää kunnan kotoutumisohjelman järjestämistä. Kotoutumisohjelma on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus, joka vähimmäissisällöstä säädetään kotoutumislain 13 §:ssä. Vähimmäissisältöjen lisäksi kunta voi kehittää muita palveluita osaksi kotoutumisohjelmaa.
- Tämä kotoutumisohjelma on laadittu koskemaan läntisen Pirkanmaan työllisyysaluetta Sastamala, Punkalaidun, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Parkano ja Kihniö. Kyseisellä alueella Sastamala toimii järjestämisvastuullisena kuntana.
- Kotoutumisohjelman laatimiseen on jokaisessa kunnassa osallistunut iso joukko kuntakohtaisia asiantuntijoita. Ohjelman laatimisen on koordinoanut ja sen päivittämisestä vastaa kansainvälisyys- ja kotoutumiskoordinaattori Pirjo Raunio, puh. 0406209264, pirjo.raunio@sastamala.fi.
- Ohjelma käsittää työllisyysalueen yhteisen osuuden ja kuntakohtaiset osuudet, joissa kuvataan erikseen jokaisen kunnan kuntakohtaiset palvelut.
- Kotoutumisohjelma on käsitelty alueen työllisyyslautakunnassa 11.11.2024.

Ulkomailta muuttaneita läntisen Pirkanmaan alueella

	vieraskieliset	ulkomaalais- taustaiset	ulkomaan kansalaiset	ulkomaiset työttömät 8/2024	työhakijana olevat tilapäistä suojelua saavat
Hämeenkyrö	214	223	160	13	0
Ikaalinen	321	320	269	26	29
Kihniö	29	30	24	0	0
Parkano	186	188	151	10	9
Punkalaidun	85	83	58	0	0
Sastamala	744	748	567	38	41

Tilastotieto vuodelta 2023

Kotoutuminen on
yksilöllinen
prosessi
vuorovaikutuksessa
yhteiskunnan
kanssa

Kotoutumisen tavoitteena on, että

- maahanmuuttaja tuntee olevansa yhteiskunnan aktiivinen ja täysivaltainen jäsen
- hän omaksuu yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja.

Samalla kun hän tutustuu uuden asuinmaansa kielelliseen ja kulttuuriseen ympäristöön, tuetaan myös mahdollisuuksia oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen.

Vastavuoroisesti vastaanottava yhteiskunta saa uusia vaikutteita ja monimuotoistuu.

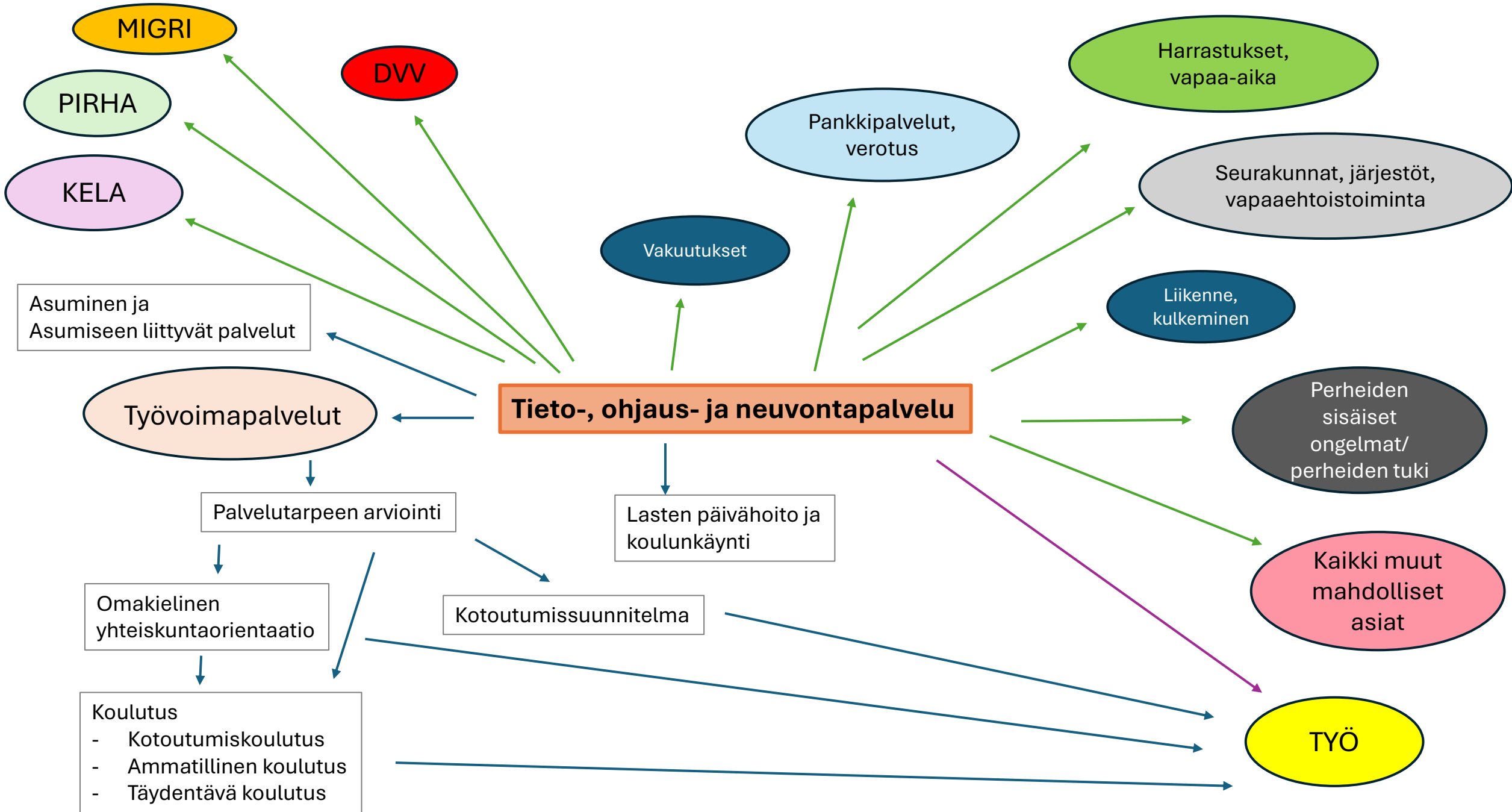

Kotoutumista edistetään

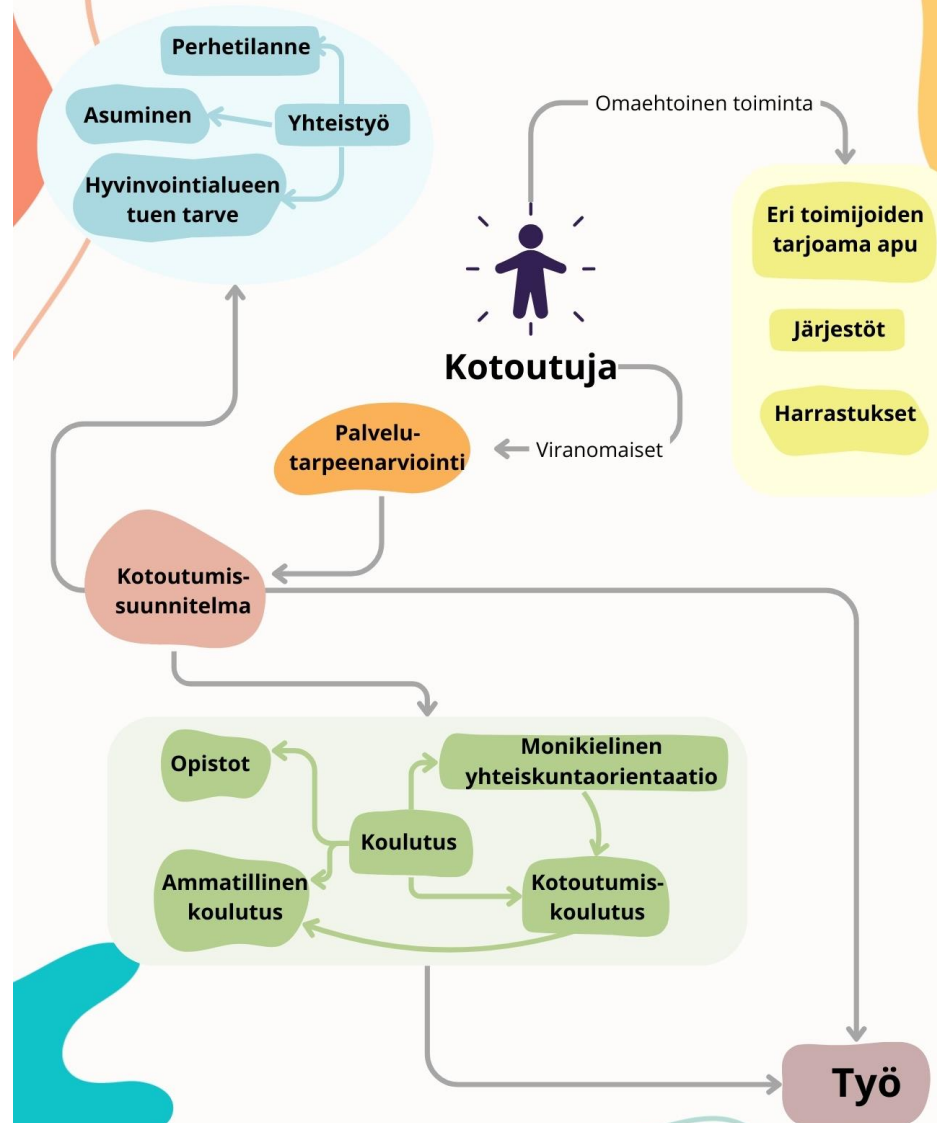
- tarjoamalla erilaisia palveluja
- kehittämällä yhteiskunnan vastaanottavuutta

Kotoutumista edistetään usein eri toimialojen viranomaisten ja muiden tahojen monialaisena yhteistyönä, ja tähän tarkoitukseen tarjotaan erilaisia **tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja**

Kotoutumisen polku

Kotoutumisen sanasto

Turvapaikanhakija

- henkilö, joka hakee kansainvälistä suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta valtiosta

Pakolainen

- kansalaisuusvaltionsa tai entisen pysyvän asuinmaansa ulkopuolella oleskeleva henkilö, jolla on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa kansalaisuusvaltiossaan tai entisessä pysyvässä asuinmaassaan vainotuksi alkuperän, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen vuoksi ja jolle on vainon perusteella myönnetty pakolaisasema

Kiintiöpakolainen

- YK:n pakolaisjärjestön tunnistama pakolainen, joka siirretään maasta, josta hän on hakenut suojelua, kolmanteen maahan, joka on myöntänyt hänelle oleskeluluvan kansainvälisen suojelun perusteella

Paluumuuttaja

- maahanmuuttaja, joka on saanut oleskeluoikeuden Suomeen, koska on entinen Suomen kansalainen, syntyperäisen Suomen kansalaisen jälkeläinen tai on kuulunut Inkerin siirtoväkeen tai palvellut Suomen armeijassa vuosina 1939–1945

Tilapäistä suojelua saava: Tilapäistä suojelua voidaan myöntää Suomessa

- Ukrainan kansalaisille, jotka eivät voi palata takaisin Ukrainaan Venäjän hyökkäyksen takia.
- Ukrainalaisten ja Ukrainassa kansainvälistä suojelua tai vastaavaa kansallista suojelua saaneiden perheenjäsenille, jos perheside on muodostettu Ukrainassa ennen 24.2.2022 ja perheenjäsen ei ole Euroopan unioniin tai Pohjoismaihin kuuluvan maan eikä Liechtensteinin tai Sveitsin kansalainen.

Paperiton

- Paperiton henkilö on maassa ilman laillista oleskeluoikeutta. Paperittomilla tarkoitetaan useita henkilöryhmiä. Suomessa oleskelee myös henkilöitä, joiden asema on rinnasteinen paperittomiin. Heillä on laillinen oleskeluoikeus, mutta he ovat pääosin sosiaali- ja terveyspalveluiden ulkopuolella. Paperittomien joukossa on myös alaikäisiä.

Paperittomia ja paperittomiin rinnasteisessa asemassa olevia ovat

- maassa ilman oleskelulupaa oleskelevat, muualta kuin EU- tai Eta-valtiosta tai Sveitsistä tulleet henkilöt, joiden oleskelulupa on umpeutunut tai maahantulo tai maassa oleskelu ei ole laillista.
- Suomeen opiskelutarkoituksessa tai muusta syystä muualta kuin EU- tai Eta-valtiosta tai Sveitsistä tulleet henkilöt, jotka ovat saaneet oleskeluluvan yksityisen sairausvakuutuksen perusteella, mutta vakuutusturva on päättynyt tai se ei ole kattava.
- EU-kansalaiset, joiden maassa oleskelu on laillista, mutta jolla ei ole vakuutusturvaa sairauden tai sairaanhoidon varalle.
- Jos turvapaikanhakija saa kielteisen turvapaikkapäätöksen, hän voi joutua paperittoman henkilön aseman.

Kotikuntaoikeus

- Kotikunta tarkoittaa, että henkilöasiakas siirtyy vastaanottopalveluiden asiakkaasta jonkin tietyn kunnan ja hyvinvointialueen palveluiden asiakkaaksi ja kuntalaiseksi. Kotikunta määräytyy sen mukaan, missä henkilö asuu
- Tilapäistä suojelua saava voi hakea kotikuntaa Suomessa asuttuaan Suomessa vuoden tai jo aikaisemmin, jos hänellä on vähintään kahden vuoden työsopimus, vähintään kaksi vuotta kestävä opiskelupaikka tai hän on oleskellut Suomessa Ukrainan biometrisellä passilla ennen tilapäisen suojelun luvan hakemista ja voi todistaa sen.

Kuntapaikka

- Kunnat sopivat ELY-keskuksen kanssa kuntapaikoista tekemällä ELY-keskuksen kanssa sopimuksen kuntaan osoittamisesta ja pakolaisten kotoutumisen edistämisestä.
- Kun kunta tarjoaa kuntapaikan, se sitoutuu etsimään kuntapaikalle osoitettavalle henkilölle asunnon kunnasta. Kuntapaikoille ohjataan kiintiöpakolaisia, oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita ja tilapäistä suojelua saavia yhteistyössä kunnan, ELY-keskuksen ja vastaanottokeskusten kanssa. Kunnan pitää kuulla hyvinvointialuetta myös ennen yksittäisen henkilön kuntaan osoittamista, jos henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita. Kuulemisen tarkoituksena on tukea yhteistyötä ja yhteydenpitoa sekä varautumista kuntaan saapuvien pakolaisten tilanteisiin ja tarpeisiin.

Hyvät väestösuhteet

- Hyvät väestösuhteet edistävät ihmisten välistä luottamusta, yhdenvertaisuutta ja yhteenkuuluvuutta. Hyvien väestösuhteiden edistämisen keskeisiä muotoja ovat muun muassa eri väestöryhmien välisiin asenteisiin vaikuttaminen, ihmisten turvallisuuden tunteen lisääminen, väestöryhmien vuorovaikutusta lisäävät ja parantavat toimenpiteet, konfliktinratkaisu- ja sovittelumenetelmien käyttäminen, asuinalueiden eriytymisen ehkäisy sekä eri väestöryhmien osallisuutta tukevat toimenpiteet.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

- Äskettäin maahan tulleelle maahanmuuttajalle tarkoitettu kotoutumispalvelu, jonka tavoitteena on perehdyttää henkilö omalla äidinkielellään tai muulla hänen hyvin osaamallaan kielellä suomalaisen yhteiskunnan toimintaan ja vahvistaa maahanmuuttajien ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta sekä heidän omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Kotoutumiskoulutus

- Tavoitteena on kehittää oppivelvollisuusiän ylittäneen henkilön suomen tai ruotsin kielen taitoa ja muita kotoutumista edistäviä valmiuksia, jotka tukevat henkilön pääsyä opintoihin ja työelämään sekä osallistumista yhteiskunnan toimintaan

Kotoutumissuunnitelma

- Yksilöllinen kotoutumisen edistämiseksi laadittava suunnitelma, jossa viranomainen sopii yhdessä maahanmuuttajan kanssa tälle sopivista kotoutumisen tavoitteista, palveluista ja palveluihin osallistumisesta

Kotoutumista edistävät työllisyysalueen keskitetyt palvelut

- ❖ Palvelutarpeen arviointi
- ❖ Kotoutumissuunnitelma
- ❖ Monikielinen yhteiskuntaorientaatio
- ❖ Kotoutumiskoulutus
- ❖ Työperusteinen maahanmuutto ja kansainvälinen rekrytointi

Kotoutumisaikaiset maahanmuuttajat palveliaan työllisyysalueen keskitetyissä palveluissa. Kotoutumisajan ylittäneet asiakkaat palveliaan oman kunnan työvoimapalveluissa.

Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi (KotoL 14 ja 15 §)

- ”Kunnan on arvioitava maahanmuuttajan osaaminen, työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumisvalmiudet sekä koulutuksen ja muiden kunnan tai palveluntuottajan kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet sekä järjestön, yhdistyksen tai yhteisön toimintaan osallistumisen tarpeet. Arvioinnin aikana selvitetään maahanmuuttajan tavoitteet ja toiveet, aikaisempi koulutus, työhistoria, kielitaito, työllistymisen ja kotoutumisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky sekä muut työllistymiseen ja kotoutumiseen merkittävästi vaikuttavat tekijät. Palvelutarpeiden selvittämiseksi maahanmuuttaja voidaan ohjata tarvittaviin asiantuntija-arviointeihin ja tutkimuksiin. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi on käynnistettävä viipymättä, kun kunta saa tiedon tällaisesta henkilöstä.”*
- Palvelutarpeen arviointi on sovittu yhteistyösopimuksessa toteutettavaksi keskitettynä palveluna (laatimisesta vastaa työllisyysalueen kotoutumispalvelut Sastamalassa) niiltä osin kuin tietoa tarvitaan kotoutumissuunnitelman laatimista varten. Muu palvelutarpeen arviointi tehdään kuntakohtaisesti.

Prosessi	Kuka tekee kenelle	Miten prosessi etenee	Mahdolliset yhteistyötahot	Haluttu tulos	Muuta huomioitavaa
Palvelutarpeen arviointi Palvelutarpeen arviointi tehdään keskitetysti työllisyysalueella työttömille työnhakijoille, muille kunnassa	Kotoutumis- asiantuntija/OMA- valmentaja tekee Kenelle palvelutarpeen arviointi tehdään? (KotoL §14): 1) työtön työnhakija 2) pakolaisstatus 3) ihmiskaupan uhri 4) ”kotiäidit” 5) oma pyyntö Palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä voidaan tehdä kielitaidon arviointi, jonka toteuttaa joko kotoutumisasiantuntija, oppilaitoksen edustaja tai palvelu ostetaan ulkopuoliselta taholta	Arvioidaan - osaaminen - työllistymis-, opiskelu- ja muut kotoutumis- valmiudet - koulutustarve Selvitetään (KotoL §14) - tavoitteet ja toiveet - aikaisempi koulutus ja työhistoria - kielitaito - työ- ja toimintakyky - muut työllistymiseen ja kotoutumiseen merkittävästi vaikuttavat tekijät Perheen ollessa kyseessä arvioidaan, tehdäänkö perheelle lain § 21 tarkoitettu perheen kotoutumissuunnitelma Palvelutarpeen arvioinnissa otetaan käyttöön Kotoutumisen asiakastietojärjestelmä (ns. Koto-digi)	Tarvittaessa ohjataan asiantuntija- arviointeihin ja tutkimuksiin. Asiantuntija-arviointi voidaan hankkia sidosryhmä- oppilaitokselta tai ulkoiselta palveluntarjoajalta.	Maahanmuuttaja ohjataan kotoutumista edistävään palveluun ja/tai järjestön, yhdistyksen, yhteisön toimintaan. Palvelutarpeen arviointiin yhdistetyn kielitaidon arvioinnin tuloksen perusteella ohjataan tarvittaessa kotoutumiskoulutuksen oikeaan moduuliin tai muuhun koulutukseen.	On laadittava maahanmuuttajalle, jonka ensimmäisen oleskeluluvan tai oleskelukortin myöntämisestä tai oleskeluoikeuden rekisteröimisestä on kulunut enintään kolme vuotta. Riskit: - palvelutarpeen arvioinnin tarve ja asiantuntijoiden määrä ei kohtaa - kaikkia palvelutarpeen arviointia tarvitsevia kotoutuja-asiakkaita ei tavoiteta - asiakastietojärjestelmät eivät toimi tai eivät kommunikoi keskenään

Kotoutumissuunnitelma ja sen monialainen versio (KotoL 16-24 §)

- *”Kunnan ja maahanmuuttajan on sovittava kotoutumissuunnitelmassa taikka kunnan, hyvinvointialueen ja maahanmuuttajan on sovittava monialaisessa kotoutumissuunnitelmassa yksilöllisistä kotoutumisen ja työllistymisen tai yrittäjyyden pidemmän aikavälin sekä kotoutumissuunnitelman aikaisista tavoitteista. Yksilöllisten tavoitteiden asettamisessa on otettava huomioon maahanmuuttajan toiveet, osaaminen, elämäntilanne sekä työ- ja koulutushistoria.”*
- Kotoutumissuunnitelmat tehdään palvelutarpeen arvioinnin pohjalta. Kotoutumissuunnitelman laatimisesta vastaa työllisyysalueen kotoutumispalvelut.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio (KotoL 25 §)

- *”Kunnan on järjestettävä kotoutuja-asiakkaille yhteiskuntaorientaatio mahdollisuuksien mukaan heidän äidinkiellään tai muutoin hyvin osaamallaan kielillä ottaen huomioon kotoutuja-asiakkaiden kunnassa esiintyvät palvelu- ja kielelliset tarpeet. Monikielisen yhteiskuntaorientaation voi toteuttaa kunta tai palveluntuottaja. Yhteiskuntaorientaation on vähintään sisällettävä tietoa Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä, suomalaisen yhteiskunnan toiminnasta sekä yksilön oikeuksista ja velvollisuuksista.”*
- Monikieliseen yhteiskuntaorientaatiokoulutukseen ohjataan kunnissa ne henkilöt, jotka eivät osallistu kotoutumiskoulutukseen. Yhteiskuntaorientaatio voidaan järjestää ryhmämuotoisena opetuksena tai verkkototeutuksena harvinaisemmille kielille.
- Yhteiskuntaorientaation järjestämisen koordinointi toteutetaan työllisyysalueen kotoutumispalveluiden kautta keskitetysti. Toteutuksesta sovitaan paikallisten opistojen kanssa ja harvinaisimpiin kieliin sekä yksittäistarpeisiin tutkitaan myös verkkototeutusmahdollisuutta kilpailutuksen kautta.

Prosessi	Kuka tekee	Miten prosessi etenee	Mahdolliset yhteistyötahot	Haluttu tulos	Muuta huomioitavaa
Monikielinen yhteiskuntaorientaatio Keskitetty palvelu koko työllisyysalueella	Kunnan on järjestettävä kotoutuja-asiakkaille yhteiskuntaorientaatio mahdollisuuksien mukaan heidän omalla kielellään tai muutoin hyvin osaamilla kielillä. Monikielisen yhteiskuntaorientaation voi toteuttaa vapaan sivistystyön oppilaitos, muu oppilaitos, kunnan muu taho tai palveluntuottaja.	Tarve yhteiskuntaorientaatiolle todetaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä. Kotoutumiskoulutukseen osallistuvat suorittavat yhteiskuntaorientaatiota vastaavat opinnot kotoutumiskoulutuksen yhteydessä, joten päällekkäistä palveluntarvetta ei ole.	Oppilaitokset, palveluntuottajat, yhteiskuntaorientaatiota tarjoavat tahot	Kotoutuja-asiakkaalle muodostuu ymmärrys suomalaisesta yhteiskunnasta sekä omista oikeuksista ja velvollisuuksista.	Yhteiskuntaorientaatio tulee järjestää kotoutuja-asiakkaille. Kotoajan ylittäneet eivät ole enää palvelun kohderyhmää. Ne kotoutuja-asiakkaat, jotka käyvät kotoutumiskoulutuksen, eivät tarvitse erillistä yhteiskuntaorientaatiota. Erillisen koulutuksen tarve jää vähäiseksi, mikäli kotoutuja-asiakkaat voidaan ohjata pääsääntöisesti kotoutumiskoulutusten pariin. Riskit: - palvelun tarve ei kohtaa tarjontaa - orientaatiota ei saada toteutumaan erikoisemmille kieliryhmille - palvelun laatu ei ole riittävän hyvä

Kotoutumiskoulutus ja siihen sisältyvä kielitaidon päättötestaus (KotoL 26 ja 27 §)

- *"Kunta vastaa siitä, että kunnassa on tarjolla kotoutumiskoulutusta kunnassa asuvien kotoutuja-asiakkaiden tarvetta vastaavasti. Kunnan on ohjattava kotoutuja-asiakas, joka ei ole oppivelvollinen, osallistumaan kunnan tai muun tahon toteuttamaan kotoutumiskoulutukseen."*
- Sastamala: Sastamalan opisto
- Ikaalinen: Ikaalisten Opisto
- Hämeenkyrö, Parkano ja Kihniö: opiskelijoiden ohjaus edellisiin (Petäjä-Opistolla valmius aloittaa kotoutumiskoulutus, jos asiakkaita riittävästi ryhmämuotoiseen koulutukseen)
- Työllisyysalue kilpailuttaa verkkototeutuksena järjestettävän toteutuksen yksittäisiä opiskelijoita varten.
- Kielitaidon päättötestausta varten hankitaan valmistumassa oleva valtakunnallinen testausmateriaali ja kielitaito testataan kotoutumiskoulutuksen yhteydessä.

Prosessi	Kuka tekee	Miten prosessi etenee	Mahdolliset yhteistyötahot	Haluttu tulos	Muuta huomioitavaa
Kotoutumiskoulutus Työllisyysalueen keskitetty prosessi	Lain mukaan kunta vastaa siitä, että kunnassa tarjolla on kotoutumiskoulutusta. Läntisen Pirkanmaan alueella kotoutumiskoulutus organisoidaan keskitetysti. Kotoutumiskoulutusten toteuttamisvaihtoehdot: 1) vapaan sivistystyön oppilaitos toteuttaa kotokoulutuksen ja asiakkaat ohjataan osallistumaan siihen 2) koulutus hankitaan ostopalveluna (kilpailutus) 3) koulutus toteutetaan työllisyyspalveluiden omana tuotantona	Asiakkaan kotoutumiskoulutuksen tarve arvioidaan palvelutarpeen/monialaisen palvelutarpeen arvioimisen yhteydessä ja se kirjataan kotoutumissuunnitelmaan. Kotoutumiskoulutusten järjestäjätaho ilmoittaa alkavan koulutuksen Koulutusportti-järjestelmässä. Kotoutumiskoulutuksen tarpeen arvioinut omavalmentaja kirjaa koulutuksen kotoutumissuunnitelmaan ja lisää asiakkaan koulutusjonoon sopivaan koulutukseen Koulutusportissa. Opiskelijavalinta tapahtuu yleensä yhteistyössä koulutuksen toteuttavan tahon kanssa.	Kotoutumiskoulutuksen toteuttava tahon laatii opetussuunnitelman OPH:n määräyksen mukaisesti. Vuonna 2025 käytettäväksi tulee valtakunnallinen kielitaidon lopputesti.	Kotoutumiskoulutuksen tavoite on, että kotoutuja saavuttaa kielitaitotason B1. Lisäksi tavoitteena on, että kotoutuja saa riittävät tiedot, taidot ja valmiudet opiskeluun tai työllistymiseen sekä kotoutumiseen uuteen kotimaahansa.	Kotoutumiskoulutuksen toteuttamismallin valintaa vaikuttavat vapaan sivistystyön oppilaitosten rahalliset ja toiminnalliset resurssit, määrärahat ja kuntien ja työllisyyslautakunnan päätökset. Mikäli tarvitaan kilpailutusta, kilpailutetaan keskitetty palvelutoteutus koko läntiselle alueelle. Riskit: - kotoutumiskoulutusten asiakasjonot kasvavat liian suuriksi ja odotusaika venyy kohtuuttomasti - koulutuksen toteuttajilla ei ole riittävästi resursseja tuottaa palvelua koko työllisyysalueelle - kotoutumisaika ehtii mennä ohi ennen palvelun toteutumista - asiakaskuntaa ei ole riittävästi, jotta koulutusten toteuttaminen olisi taloudellisesti järkevää

Luku- ja kirjoitustaidon koulutus sekä AiPe

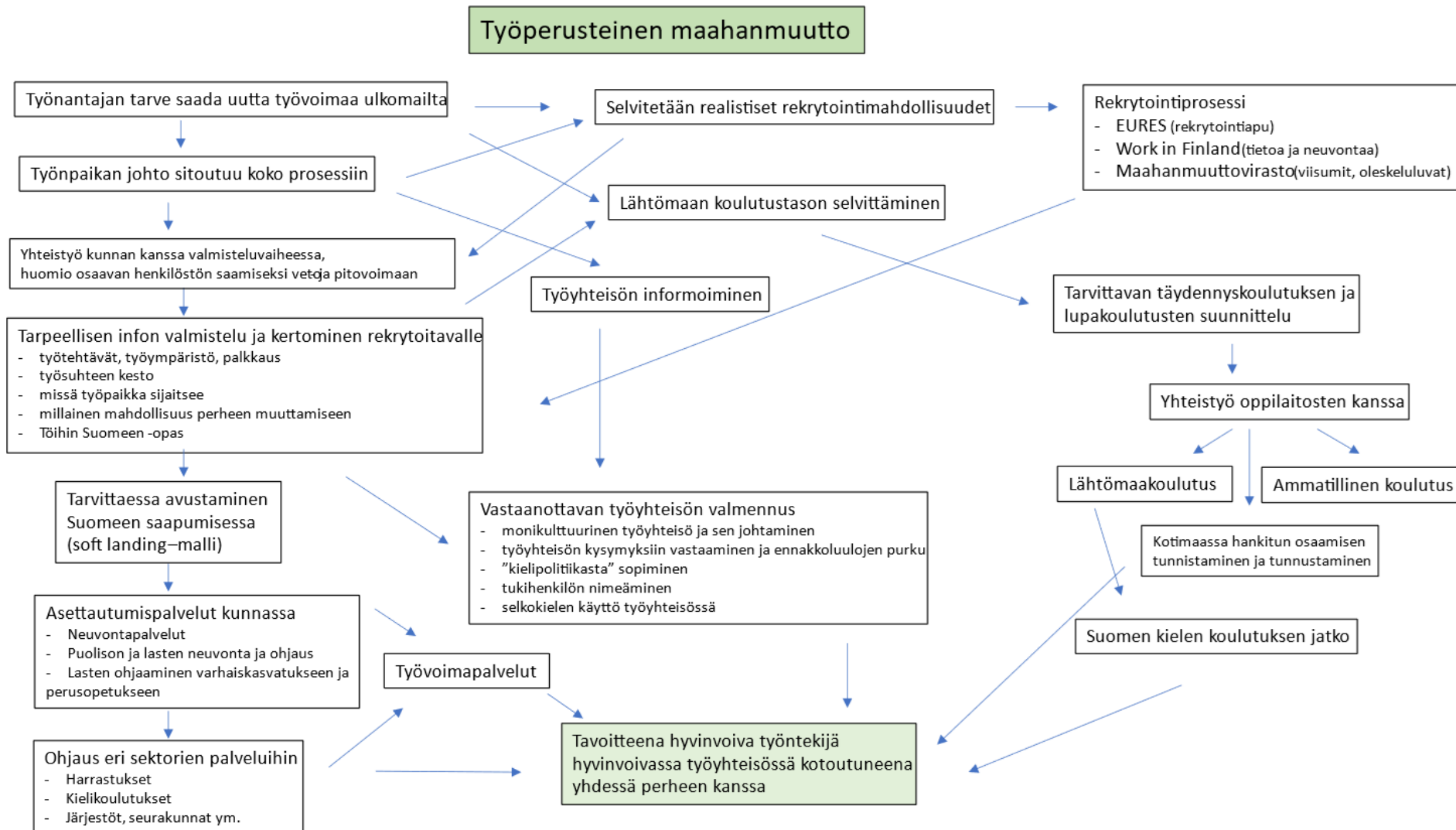
- Luku- ja kirjoitustaidon koulutuksista sovitaan tarvittaessa paikallisten opistojen kanssa tai se hankitaan muualta. Vuonna 2024 ei luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle ole ollut tarvetta.
 - Aikuisten perusopetuksen suhteen yhteistyötä on tehty Karkun evankelisen opiston kanssa
-

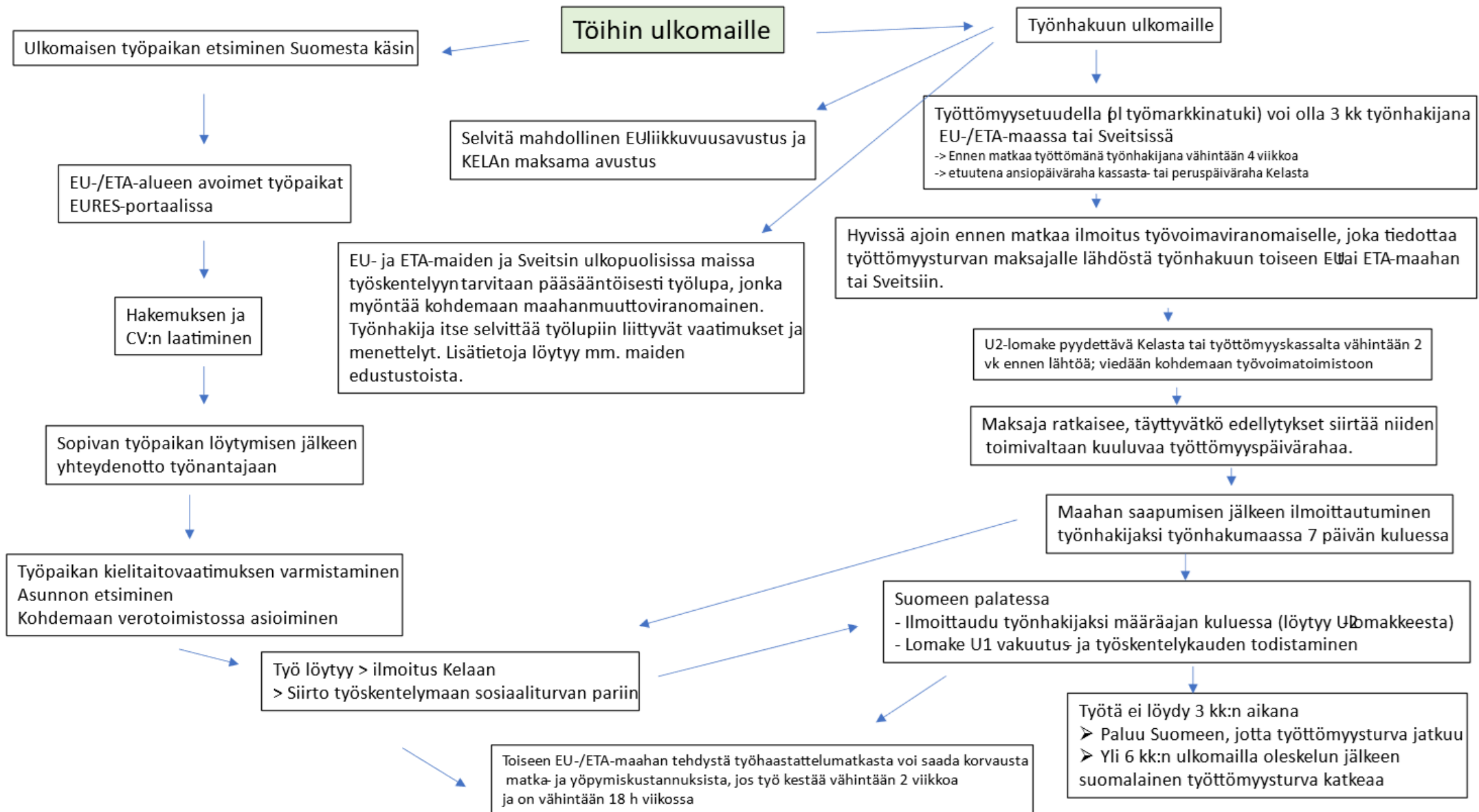
Työperusteinen maahanmuutto ja EURES-palvelut

- Palvelut tuotetaan keskitetysti kotouttamispalveluissa
- Huomioidaan työnantajien tarpeet

Työperusteinen maahanmuutto ja kansainvälinen rekrytointi (EURES)

Onnistuneen
työperusteisen
maahanmuuton
rekrytointi- ja
koulutusmalli

Työnantajan velvoitteet

- työnantajalla pitää olla aito tarve saada uutta työvoimaa ulkomailta
- työnantaja päättää etukäteen, millaista työvoimaa tarvitaan (esim. jos tarvitaan hoitoapulaisia, ei rekrytoida lääkäreitä) ja rekrytoida työvoimaa tarpeeseen
- työpaikan johtoporras sitoutuu prosessiin, kyseessä ei saa olla yhden ihmisen intressi
- työsuhteen kesto on mietittävä etukäteen (mahdollisimman pitkä työsuhde antaa tulijalle aidon mahdollisuuden kotoutua; kovin lyhyen työsuhteen vuoksi ei kannata tuoda perhettä maahan, mutta tutkimusten mukaan perheen muuttaminen samaan maahan edistää kotoutumista)
- rekrytoitavalle on annettava riittävän realistinen käsitys työtehtävistä, työympäristöstä, palkkauksesta, ympäröivästä yhteiskunnasta ja sen palveluista
- käydään työnantajan kanssa läpi oleskelulupakäytännöt ja niihin liittyvät haasteet ja toimenpiteet

Selvitettäviä asioita

- selvitetään mahdollisuuksien mukaan etukäteen, miten hyvin lähtömaan koulutustaso vastaa sitä osaamisen tasoa, jota kyseisen ammatin edustajalta Suomessa vaaditaan
- selvitetään etukäteen, miten täydennyskoulutus ja mahdolliset Suomessa vaadittavat lupakoulutukset järjestetään

Suunnitellaan ja organisoidaan lähtömaakoulutus (suomen kieli ja kulttuuri)

- valitaan lähtömaakoulutuksen toteuttaja
- suunnitellaan koulutuksen sisältö ja tavoitteet yhdessä työnantajan kanssa, käytetään koulutuksen aikana autenttista työpaikkaan liittyvää materiaalia
- päätetään koulutuksen kesto ja toteuttamismalli (lähiopetus/verkkototeutus)

Vastaanottavan työyhteisön valmennus

- valmennetaan työyhteisö ottamaan uudet tulijat vastaan kertomalla heille etukäteen tulijoista
- järjestetään työyhteisössä koulutus monikulttuurisesta työyhteisöstä ja selkeän kielen käyttämisestä
- tarvittaessa järjestetään keskustelutilaisuus, jossa työntekijät saavat purkaa huoliaan ja epäilyksiään ulkomaista rekrytointia kohtaan, paikalle asiantuntija vastaamaan kysymyksiin
- sovitaan ”kielipolitiikasta” työyhteisössä
- nimetään tukihenkilö-työntekijä (pitää perustua vapaaehtoisuuteen), joka auttaa työpaikalla hiljaisen tiedon ymmärtämisessä ja kielitaitoa vaativissa tilanteissa
- selkokielistetään (tai käännetetään tulijan kielelle) tärkeimmät ohjeet
- työyhteisön tulee olla valmis siihen, että toisesta maasta tuleva työntekijä ei automaattisesti osaa kaikkia niitä käytäntöjä, joita suomalaisessa työpaikassa edellytetään; tulijalle pitää antaa aikaa kehittyä ammatillisesti ja kielitaidon suhteen

Asettautumispalvelut

- sovitaan, kuka auttaa ja neuvo oleskelulupien ja mahdollisten viisumien saamisen kanssa
- huolehditaan yhdessä kunnan kanssa siitä, että tulijat saavat asunnon ja tarvittavan alkuneuvonnan
- huolehditaan puolison kouluttautumis-/työllistymismahdollisuuksista ja lasten päivähoito-/ koulutusjärjestelyistä
- neuvotaan tulijoita paikallisten palveluiden ja harrastustoiminnan pariin
- autetaan tulijaa pankkitilin avaamisessa, neuvotaan verotusasiat ja verokortin hankkiminen
- autetaan hankkimaan tarpeelliset vakuutukset
- huolehditaan siitä, että henkilö löytää terveystietojen pariin
- työsuhteen kesto on mietittävä etukäteen (mahdollisimman pitkä työsuhde antaa tulijalle aidon mahdollisuuden kotoutua; kovin lyhyen työsuhteen vuoksi ei kannata tuoda perhettä maahan, mutta tutkimusten mukaan perheen muuttaminen samaan maahan edistää kotoutumista)

Suomen kielen koulutuksen jatkuminen

- suunnitellaan etukäteen, miten suomen kielen koulutusta jatketaan Suomessa (työpaikkakoulutus/suomen kielen verkko-oppimismateriaalit) Suunnitellaan ja organisoidaan lähtömaakoulutus (suomen kieli ja kulttuuri)

Valitaan lähtömaakoulutuksen toteuttaja

- suunnitellaan koulutuksen sisältö ja tavoitteet yhdessä työnantajan kanssa, käytetään koulutuksen aikana autenttista työpaikkaan liittyvää materiaalia
- päätetään koulutuksen kesto ja toteuttamismalli (lähiopetus/verkkototeutus)

Muita huomioita

- mahdollinen ammatillinen lisä- ja täydennyskoulutus ja sen järjestäminen
- kotimaassa hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (ohjaaminen tutkinnon tunnustamiseen ja diplomien rinnastamiseen, mikä mahdollistaa työntekijän jatkotyöllistymisen Suomessa, vaikka työsuhde ensimmäisessä työpaikassa ei jatkuisikaan pitkää aikaa)

Työllisyysalueen yhteisiä yhteistyötahoja läntisen Pirkanmaan alueella

- SASKY koulutuskuntayhtymä
- KEOKARKKU Karkun evankelinen opisto
- KELA
- PIRHA Pirkanmaan hyvinvointialue

Maahanmuuttajataustaisten opiskelu Saskyssa

- SASKY koulutuskuntayhtymä tarjoaa maahanmuuttajille mahdollisuuden hankkia ammatti ja päästä osalliseksi työelämään. Opiskelu tapahtuu yhteistyössä työelämän kanssa, ja osaaminen osoitetaan alan työpaikoilla. Toiminta-alueella koulutusta on tarjolla useilla hyvin työllistävillä ammattialoilla.
- Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) valmentaa maahanmuuttajia ammatilliseen koulutukseen ja auttaa heitä saavuttamaan tarvittavat valmiudet ammattiin opiskeluun (Sastamala ja Ikaalinen). Opintojen aikana on mahdollisuus vahvistaa suomen kielen osaamista S2 -kieliopinnoissa. Opiskelijoiden ohjauksen ja oppimisen tuen tarve on tiedostettu. Sitä toteuttaa maahanmuuttajille pääsääntöisesti omaohjaaja, mutta myös muu oppilaitosten henkilöstö. Saskyllä on mahdollisuudet vastata maahanmuuttajien ryhmämuotoisen koulutuksen tarpeeseen.
- S2 opetus sisältyy perustaitojen vahvistamisen osa-alueeseen. Tavoitteena on saavuttaa sellaisen opiskelu/tutkintokielen taidon, että se mahdollistaa toisen asteen koulutukseen osallistumisen. Lisäksi kehittää eri tiedonalojen kielen osaamista ja käyttää opiskeltavaan aineeseen sopivia opiskelumenetelmiä. Sastamalassa on erillinen S2-opetusryhmä, jossa perustaitojen vahvistamisen painotus.
- Vammalan ammattikoulu; Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos, tarpeen mukaan; Sastamala, Ikaalinen, Hämeenkyrö ja Parkano, tarpeen mukaan; Petäjä-opisto, valmius opettaa Luoteis-Pirkanmaalla

Maahanmuuttajien ohjauspalvelu Saskyssa

Sastamalassa (kaikki yksiköt) omaohjaaja-palvelu
(koulutusneuvonta, henkilökohtainen uraohjaus,
kohtaanto-palvelu)

Luoteis-Pirkanmaan alueella (Hämeenkyrö,
Ikaalinen, Parkano) uraohjaaja-palvelu

Opinto-, koulutus- ja ammatilliset ohjaajat
auttavat tarvittaessa opiskelijoita

Muuta ko. kohderyhmälle kohdistettua palvelua
suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan.

SASKY Petäjä-Opisto

Petäjä-opisto on SASKY koulutuskuntayhtymän ylläpitämä monipuolinen ja aktiivinen kansalaisopisto. Toiminta-alueena on Hämeenkyrö, Kankaanpää, Karvia, Kihniö, Parkano ja Pomarkku. Kurssit ovat avoimia kaikille iästä, kotipaikasta, pohjakoulutuksesta tai kansallisuudesta riippumatta.

Opiston kurssitarjonta kattaa laajan kirjon aiheita, kuten taide, käsityöt, musiikki, liikunta, kielet ja tietotekniikka. Meillä on myös erityisiä kursseja lapsille ja nuorille sekä senioreille, jotta jokainen löytää itselleen sopivaa tekemistä ja oppimisen iloa.

Petäjä-opiston tavoitteena on edistää elinikäistä oppimista ja yhteisöllisyyttä. Opisto tarjoaa mahdollisuuden oppia uutta, tavata uusia ihmisiä ja osallistua aktiivisesti paikalliseen kulttuurielämään

Sasky Petäjä-opistossa voi osallistua kuvataiteen, käsityön ja teatterin taiteen perusopetukseen. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

- **Käsityökoulu Näppärä** on tarkoitettu lapsille ja nuorille, jotka ovat kiinnostuneita käsillä tekemisestä ja muotoilusta. Käsityökoulu Näppärässä opiskellaan käsityötä taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaan.
- **Kuvataidekoulu Pisamassa** lapsella ja nuorella on mahdollisuus kehittää valmiuksia ilmaista ajatuksiaan, tunteitaan ja mielikuviaan kuvallisesti. Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Eri materiaaleja ja tekniikoita opetellaan käyttämään monipuolisesti.
- **Teatterikoulu Ilmeessä** lasten ja nuorten on mahdollista kokeilla teatterin eri osa-alueita. Opinnot tukevat lapsen ja nuoren kasvua, itsetuntemusta ja oman identiteetin rakentumista. Opetuksen tehtävänä on vahvistaa oppilaiden aktiivista toimijuutta ja teatteritaiteen ymmärrystä. Teatterikoulu Ilmeen kursseilla oppilaan kokemus taiteenalasta vahvistuu ja oppilas kehittää omaa itseilmaisuaan sekä toimii aktiivisena luovana ryhmänjäsenenä. Opinnot kehittävät oppilaita heidän vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitoissaan.

KEOKARKKU

- Kotoutumiskoulutus
- Aikuisten perusopetus
- Perustaitokoulutus kotoutumisajan ylittäneille
- Tuva-koulutus
- Lukio

www.keokarkku.fi

Pirkanmaan hyvinvointialue

- Kotoutumisen edistäminen [Kotoutumisen edistäminen - pirha.fi](https://pirha.fi/kotoutumisen-edistaminen)
- [Tärkeimmät numerot paikkakunnittain - pirha.fi](https://pirha.fi/tarkeimmat-numerot-paikkakunnittain)
- Maahanmuuttajien alkuvaiheen terveydenhuoltopalvelut: [Maahanmuuttajien alkuvaiheen terveydenhuoltopalvelut - pirha.fi](https://pirha.fi/maahanmuuttajien-alkuvaiheen-terveydenhuoltopalvelut)
- Palvelu on tarkoitettu (UNCHR):n kautta tulleille kiintiöpakolaisille, perheenyhdistämisen kautta tulleille ja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille (kutsutaan yhdelle käynnille)

KELA

Kelan verkkosivustolla on tietoa
Suomeen muuttavalle:

<https://www.kela.fi/ulkomailta-suomeen> sekä tietoa Kelan

palvelukanavista:

<https://www.kela.fi/asiakaspalvelu>

KOTOUTUMISOHJELMAN KUNTAKOHTAISET SIVUT

- Hämeenkyrö
- Ikaalinen
- Kihniö
- Parkano
- Punkalaidun
- Sastamala

Kotoutumista edistävät kunnissa toteutettavat palvelut

- Kuntien tieto-, ohjaus- ja neuvontapalvelu
- Muut koulutukset ja palvelut, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä
- Kunnissa toimivien järjestöjen, yhteisöiden, seurakuntien, yritysten tuottamat kotoutumista edistävät palvelut

Hämeenkyrö

HYVÄ KASVUN JA OPPIMISEN YMPÄRISTÖ

Hämeenkyrö on turvallinen kasvun, oppimisen ja vapaa-ajan kokonaisuus.

TOIMIVA YMPÄRISTÖ ELÄMISELLE

Hämeenkyrö on verraton kunta elää, asua ja harrastaa sekä aktiivinen yrittämisen ja työllistämisen kumppani Suomen kasvukäytävällä.

Hämeenkyrö
Vakaa ja verraton.

KESTÄVYYS- JA TALOUSVAS- TUUN TIEDOSTAVA KUNTA

Hämeenkyrö on Pirkanmaan helmi, jossa upean luonnon kansallismai-
semat sekä rento, kestävä ja sujuva
arki yhdistyvät hyvin hoidettuun
talouteen.

Hämeenkyrön kunnan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut

Kotoutumisen vastuhenkilö:

Hanna Rajakoski

Työllisyyspalveluiden päällikkö

0504418830

hanna.rajakoski@hameenkyro.fi

Kunnan lakisääteistä ohjausta ja neuvontaa tarjoaa kunnan työllisyyspalveluissa työskentelevä palveluohjaaja. Palveluohjaaja neuvoo ja ohjaa kunnan maahanmuuttaja-asiakkaita muun muassa asumiseen liittyen. Palveluohjaaja on tarvittaessa mukana asunnon etsimisessä ja käytännön järjestelyissä asumiseen liittyen.

Käytännön asumisessa voivat auttaa myös kunnassa toimivat Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoiset.

Kunnan palveluohjaaja opastaa maahanmuuttajia tarvittaessa muiden kotikunnan palveluiden piiriin sekä muiden toimijoiden, kuten esimerkiksi hyvinvointialueen palveluihin.

Kunta tiedottaa aktiivisesti eri kanavia käyttäen omista palveluistaan sekä maahanmuuttajien tieto-, neuvonta-, ja ohjauspalveluista.

Kunnassa yrityspalvelut, työnantajat sekä kolmannen sektorin toimijat ja koulutuksenjärjestäjä tekevät tiivistä yhteistyötä, joten viestiä viedään myös yhteistyökumppaneiden kautta.

Palveluohjaaja on tavattavissa työllisyyspalveluiden tiloissa osoitteessa Tietotie 2.

Kouluun Hämeenkyrössä

Koulutuksen järjestäjä/sivistyslautakunta vastaa lasten ja nuorten valmistavan opetuksen järjestämisestä ja sen toteuttamiseen on lautakunnan hyväksymä opetussuunnitelma.

Vuonna 2024 esi- ja perusopetuksella ei ole valmistavaa opetusta yksin maahantulleiden alaikäisten hybridi-yksikön muutettua pois paikkakunnalta. Varhaiskasvatuksessa maahanmuuttajataustaiset lapset ovat integroituna muuhun toimintaan.

Kunnassa tarjolla olevat suomen kielen koulutukset (muut kuin työllisyysalueen yhteiset)

- Petäjä-opisto vapaan sivistystyön toimijana tarjoaa monenlaista koulutusta mukaan luettuna suomen kielen koulutus, luku- ja kirjoitustaidon kurssit, suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan liittyvät koulutukset ja kurssit, maahanmuuttajilla on osallistumismahdollisuus kaikkiin vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen koulutusryhmiin.

Hämeenkyrön kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut

- Tieto **liikuntapalveluiden** tarjonnasta on kaikkien kuntalaisten saavutettavissa riippumatta hänen taustastaan. Ohjaus palveluissa tapahtuu ainoastaan suomen kielellä. Liikuntapalveluilla on paljon vapaasti käytettäviä ulkoliikunta-alueita, joita saa käyttää maksutta. Niiden käyttöön ei vaadita kielitaitoa, joten ne sopivat hyvin kaikille käyttäjille. Tällaisia ulkoalueita ovat muun muassa kuntoradat, frisbeegolfrata, ulkokuntosalit, kuntoportaat, skeittiparkki, pumptrack-rata, tenniskentät, luistelualueet, koripallokenttä, jalkapallokentät ja yleisurheilukenttä.
- Liikuntapalvelut tarjoavat myös sisäliikuntapaikkoja, joita ovat kaksi kunnan kuntosalia sekä Kyröskosken liikuntahalli Kosken Syke. Liikuntahalli Kosken Sykkeelle voi varata vuoron sulkapallon pelaamista varten. Kuntosalimme ovat avoinna joka päivä klo 05:00–22:00 ja kulkuoikeuden voi ostaa kätevästi internetin kautta.
- Liikuntapalveluiden verkkosivut: <https://hameenkyro.fi/palvelut/kulttuuri-ja-vapaa-aika/liikunta-ja-ulkoilu/>
- **Nuorisopalvelut** tarjoavat monipuolisia palveluita kaikille nuorille ja usein maksutta. Nuorille järjestetään erilaisia tapahtumia ja reissuja sekä tempauksia useasti vuoden aikana. Tapahtumia voivat olla esimerkiksi musiikkikonsertit, laskettelureissut tai lan-tapahtumat. Nuorisotilat ovat auki syyskuusta joulukuuhun sekä tammikuusta toukokuuhun seuraavasti:
- 3.–6.-luokkalaisille: ma klo 15:00-17:00, ke klo 15:00-17:00
- 13–17-vuotiaille: ma klo 17:00-20:00; ti klo 15:00-20:00; ke klo 17:00-20:00; to klo 15:00-20:00; pe klo 17:00-22:00
- Nuorisopalveluiden verkkosivut: <https://hameenkyro.fi/palvelut/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/>
- Kirjastopalveluiden verkkosivut: <https://hameenkyro.fi/palvelut/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kirjasto/>
- Kulttuuripalveluiden verkkosivut: <https://hameenkyro.fi/palvelut/kulttuuri-ja-vapaa-aika/kulttuuripalvelut/>

Kulttuuripalvelut ja kirjasto

- Hämeenkyrön **kulttuuripalvelut** tuottaa kaikille avoimia matalan kynnyksen palveluita, johon kaikki ovat tervetulleita. Kulttuuripalvelut tiedottaa tarjoamistaan tiloista, kuten bänditila, ja toiminnastaan avoimesti eri tiedotuskanavissa. Hämeenkyrön kulttuuripalvelut työstää tällä hetkellä kulttuuriohjelmaa ja tavoitteena on, että jokaisella on oikeus kulttuuripalveluihin iästä, kulttuuritaustasta ja elämäntilanteesta riippumatta ja palvelut ovat osa kuntalaisten jokapäiväistä elämää.
- Hämeenkyrön **kirjaston** palvelut, tapahtumat ja yleisötilat ovat avoimia kaikille. Lainaamiseen tarvitaan aina kirjastokortti, jota haetaan kirjastokorttihakemuksella ja kirjastokortti luovutetaan henkilöllisyystodistuksen esittäville.
- Hämeenkyrön kirjastolla on omassa kokoelmassa suomen kielen lisäksi aineistoa ranskaksi, saksaksi, venäjäksi, englanniksi, ruotsiksi ja ukrainaksi. Kirjasto voi tarpeen mukaan tilata monikielistä materiaalia Monikielisen kirjaston palveluista omaan kokoelmaansa.
- Hämeenkyrön kirjastosta maahanmuuttajataustaiset asukkaat ovat olleet kiinnostuneita lainaamaan oppikirjoja, helppoa suomenkielistä kirjallisuutta kuten selkokirjoja ja lastenkirjoja.
- Hämeenkyrön kirjasto on avoin yhteistyölle edistääkseen palveluita maahanmuuttajataustaisille asukkaille ja esittelee tarvittaessa toimintaansa ja tilojaan.

Muut järjestöt ja yhteisöt

- **Rönsy ry** hallinnoi Yhteisötila Toritupaa Kyröskoskella osoitteessa Torikatu 8, jossa eri yhdistykset yhdessä ja erikseen (mm. SPR ja MLL) järjestävät kaikille kuntalaisille avointa toimintaa. Kaikki yhdistystoimijat ovat ns. vapaaehtoisia yhdistysten aktiivijäseniä, heillä ei ole palkattua henkilökuntaa yhdistyksissään. Yhteisötila Torituvalla toimii eri yhdistysten vuorollaan ohjaama, kaikille avoin Kohtaamispaikka Elämänrönsyt kerran viikossa (maanantaisin klo 13-15). Kohtaamispaikan toiminta ei suoraan siis ole kohdennettu millekään asiakasryhmälle, vaan on kaikille kuntalaisille avointa.
- **MLL:n perhekahvila** toimii keskiviikkoisin 9-11.30 Yhteisötilalla ja torstaisin perhekahvilan iltapäiväkerho 13-15.30. Kerhot ovat kaikille avoimia ja matalan kynnyksen paikkoja tutustua paikallisiin lapsiperheisiin. Tarjolla ainoa kahvia ja mehua, omat eväät sallittu tilassa. MLL:n tapahtumiin ovat kaikki tervetulleita! Niistä ilmoitetaan facebook-sivuilla MLL Hämeenkyrö ja tiedotusta on myös kauppojen seinillä.
- **SPR Hämeenkyrön osasto** tarjoaa käytännön apua maahanmuuttajille, esim. lahjoituksina kerätään tarpeelliset huonekalut, vaatteita ja muita tavaroita. Tarvittaessa osasto avustaa myös pienimuotoisesti kuljetuksissa. Läksyhelppitoiminta ja yhteisölliset ruokapäivät ovat tarvittaessa mahdollisia ja tilanteen mukaan osasto voi tarjota muutakin palvelua.
- **Ystävätoiminta**
- **Viadia Kyrösjärvi ry** palvelut löytyvät Kyröskoskelta osoitteesta Valtakatu 49. Tarjolla on säännöllistä ruokajakelua kolmena päivänä viikossa, työkokeilumahdollisuus, kohtaamispaikka avoinna arkisin. Kirppistoimintaa, jossa on myös huonekaluja. Lapsille leiritoimintaa, joka toinen kuukausi.

Evankelis-luterilainen seurakunta

- Evankelis-luterilainen seurakunta osallistuu kotouttamiseen henkilökohtaisten kontaktien kautta. Maahanmuuttajia kutsutaan diakonian perheiden retkelle mukaan ja ohjataan erilaisiin palveluihin, tarvittaessa annetaan myös saattoapua.
- Aineellista apua annetaan mm. vaatteiden ja harrastusvälineiden hankintaan. Diakoniatyön kautta on myös mahdollista hakea isompia avustuksia lasten harrastuskuluihin Tukikummit-säätiöstä. Diakonian viikoittaisilla avoimilla vastaanotoilla on mahdollisuus saada ruoka-apua sekä apua taloudellisen tilanteen selvittelyyn sekä kertaluontoisia taloudellisia avustuksia kriisitilanteisiin.
- Diakonian avoimet vastaanotot ilman ajanvarausta: ma klo 9-11 Torikatu 8, 2 krs. (Kyröskoski), ti klo 9-11, Majakka, Kyrönsarventie 5 (Kirkonkylä).

Perheille:

- perhekerho tiistaisin klo 9-11 Torikatu 8 ja Torstaisin klo 9-11- Majakassa, Kyrönsarventie 5.
- Perheleiri kesällä ja talvella
- Perheille sopivat jumalanpalvelukset Sato-illoissa Särkijärven leirikeskuksessa kerran kuukaudessa

Kouluikäisille:

- Toiminnalliset Donkkis Big Night illat Mahnalan koululla kerran kuukaudessa.
- Monipuolista kerhotoimintaa, josta kerromme nettisivuillamme.
- Lastenleirejä eri ikäisille syksyllä, talvella ja kesällä.

Nuorille:

- Nuortenillat joka perjantai klo 19. Ajankohtaiset tiedot Instagramista @olkkarinuoret
- 15-vuotiailla mahdollisuus käydä rippikoulu ja tulla konfirmoiduksi. Tiedustelut kasvatuksen pappi Henna-Riikka Kivistö.

Ikaalinen

Kunnan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut

Ikaalisten kaupungin kotoutumisen ohjaaja ottaa vastaan samoissa tiloissa asiointipisteen, ohjaamon ja työllisyyspalvelujen kanssa. Asiakkailla on mahdollisuus saada ohjausta ajanvarauksella, mutta viikon jokaisena arkipäivänä heidän on mahdollista varata aika ja saada huolensa esitettyä.

Kotoutuminen kunnan strategiassa

Nykyisellään kotoutuminen näkyy kaupungin talousarviossa ja tilinpäätöksessä, sekä koulujen ja esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmissa. Kotoutumisen palvelut ja edistäminen tulee esille seuraavassa laadittavassa laajassa hyvinvointisuunnitelmassa, joka valmistuu vuoden 2025 syksyllä.

Kotoutuja-asiakkaiden tavoittaminen

- Kaupunki tekee yhteistyötä paikallisten toimijoiden ja kunnan eri toimialojen kesken siitä, miten kunkin tahon kanssa toimivat ulkomaalaistaustaiset kuntalaiset saisivat luontevimmin kotoutumispalveluista tietoa. Eri toimijoiden ja kotoutumispalveluiden välillä ylläpidetään hyvää yhteistyötä.
- Eri toimijat (yritykset, työnantajat, varhaiskasvatus ja koulut) ohjaavat kotoutumispalveluihin, mikäli kohtaavat henkilön, jonka voidaan katsoa mahdollisesti hyötyvän kotopalveluista, näitä ovat esim. vastikään maahan saapuneet, suomenkielentaidottomat, eri syistä syrjäytymisvaarassa olevat henkilöt.
- Eri toimijat julkisella, yksityisellä ja kolmannen sektorin puolella jakavat maahanmuuttajille koto-palvelu-esitettä, josta löytyy ohjaajien yhteystiedot ja vastaanoton sijainti sekä aukioloajat.
- Yksityisen toimijan järjestämässä syystapahtumassa on myös kotoutumispalveluiden neuvontapiste.

Ikaalisten kotoutumispalvelut

Vuoden 2025 alusta kotoutumispalveluiden vastaanotto ajanvarauksella osoitteessa Vanha Tampereentie 11. Yhteydenotot ohjaajiin ensisijaisesti WhatsApp-viestillä.

Kotoutumisohjaajat

Hanna Vilppo hanna.vilppo@ikaalinen.fi 044 730 6216

Anastasija Raudive anastasija.raudive@ikaalinen.fi 044 730 6242

sähköposti: kotoutumispalvelut@ikaalinen.fi

Asiointipisteeltä neuvonta Kelan, DVV:n tai TE-palveluiden hakemuksiin liittyen. Asiointipiste palvelee normaalisti ilman ajanvarausta arkin klo 9-12 ja 12.30-15.30. Osoite: Vanha Tampereentie 11 asiointipiste@ikaalinen.fi 044 730 6555

Kotoutumisen vastuuhenkilö:

Anna Mäkelä

Työllisyys- ja kotouttamispäällikkö

0447301258

anna.makela@ikaalinen.fi

Sivistyspalvelut

- Valmistavaa opetusta toteutetaan tarvittaessa esiopetuksen tiimoilta päiväkotien esiopetusryhmissä ja perusopetuksen osalta kouluilla.
- Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa on tällä hetkellä vain yksittäisiä oppilaita. Heille ei ole perustettu omaa opetusryhmää, vaan valmistava opetus toteutetaan yleisopetukseen integroidusti. Perusopetuksessa on kaksi suomi toisena kielenä -opettajaa, toinen yläkoulussa ja toinen alakoulussa. He tukevat niitä oppilaita, joiden äidinkieli on muu kuin suomi.

Kunnassa tarjolla olevat suomen kielen koulutukset (muut kuin työllisyysalueen yhteiset)

- Suomen kielen opetusta aikuisille maahanmuuttajille toteutetaan kansalaisopiston kautta. Lukuvuonna 2024-2025 on tarjolla suomen kielen alkeisjatkokurssi maahanmuuttajille (1 ilta viikossa) ja suomen kielen alkeet maahanmuuttajille (2 iltaa viikossa). Alkeisjatkokurssi on keskiviikkoisin klo 18.15-20.30, ja alkeiskurssin ensimmäinen ryhmä keskiviikkoisin klo 16.30-17.45 ja toinen ryhmä torstaisin klo 17.25-18.55.
- Kotoutumisen palvelut tarjoavat kurssit ikaalislaisille maahanmuuttajille maksuttomana.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tarjoaa samat liikuntapuitteet ja mahdollisuudet kuin kaikille kuntalaisille. Ohjattuihin liikuntaryhmiin osallistuminen ei ilman tulkkia onnistu. Tavoitteena on tarjota yksittäisiä kertoja maksutonta kuntosaliopastusta, jossa olisi liikuntapalveluiden ohjaajan lisäksi myös tulkki paikalla tai tarjota opastusta ulkoliikuntareitteihin ja paikkoihin.

Kulttuuripalvelut

- **Kulttuuripalvelut** on mukana erilaisien tapahtumien järjestämisessä niin kaupungin omien tapahtumien kuin sidosryhmien kanssa yhteistyössä järjestettävien tapahtumien. Tapahtumat on tarkoitettu kaikille, myös kotoutuja-asiakkaille.
- Ikaalisten kirjaston palveluissa huomioidaan kotoutujat mm. tilaamalla eri kielistä kirjallisuutta kysynnän ja tarpeen mukaan.
- Seurakunta on järjestänyt aktiivisesti konsertteja ym. tapahtumia ukrainalaisille. Niissä kaupunki on ollut mukana järjestelyissä ja varsinkin tiedottamisessa.

Seurakunnat

- Helluntaiseurakunta: lasten viikoittainen kerhotoimintaa (Royal Rangers), toimintapäiviä koko perheelle ja myös vanhemmalle väelle.
- Vapaakirkko: lastenleiritoimintaa, perhetapahtumia, ruokajako kaikkina arkipäivinä ja perjantaisin keittopäivä
- Luterilainen seurakunta: osallistumista yhteistapahtumien ja juhlien järjestämiseen, srk:n tilojen lainaamista kotoutumisen edistämiseen tarkoitettuun toimintaan (mm infotilaisuudet, kielikahvila), juhlapyhien aikaan ortodokseille omia tilaisuuksia, lisäksi muuta tarvelähtöistä toimintaa ja yhteistyötä paikallisten maahanmuuttajien hyväksi.
- Seurakunnilla tulkkausmahdollisuus moniin tilaisuuksiinsa ja muuta oman kielistä tukea yhteisiin tapahtumiin, usein tarjotaan ilmainen yhteiskuljetus kauempana järjestettäviin tapahtumiin.
- Ruokakauppojen hävikkiruokajakelu vapaakirkon ja yhdistysten yhteistyönä joka arkipäivä ja perjantaisin keittopäivä.

Muut järjestöt ja yhteisöt

- Huonekalu- ja taloustarviketarpeissa avustetaan tapauskohtaisesti.
- Läksyparkkitoiminnan järjestämiseksi selvitetään kolmannen sektorin mahdollisuuksia.
- Yrittäjät huomioivat maahanmuuttajia: yhteistyö paikallisten pienempien työnantajien kanssa ollut hyvää, työharjoittelupaikkoja ja kevyempiä työpaikkoja on räätälöity varsinkin ukrainalaisille ilahduttavan hyvin.
- Työnantajien kanssa käydään tiiviimpää yhteistyötä kotoutumispalveluista tiedottamisen osalta (esitteet nähtäville työpakoilla ym).
- Osaa paikallisten yritysten palveluista on muokattu soveltumaan maahanmuuttajien tarpeisiin, esimerkkejä:
 - isännöitsijät laatineet omat lomakkeensa soveltumaan hätämajoituksesta vuokrasuhteeseen siirtyville ja vuokrahakuprosesseja yksinkertaistettu näiltä osin vastaamaan väliaikaista tarvetta
 - matkailualan yrittäjä tarjoaa esimerkiksi päivän ostos- tai kulttuurimatkoja myös venäjänkielisellä mainoksella
 - kuntosali- ja liikuntapalveluita on tarjottu huokeammalla hinnalla tilapäisen suojelun oleskeluluvilla oleville

Ikaalisten tavoitteet kotoutumisen edistämisen näkökulmasta seuraaviin teemoihin:								
	Työllisyys	Koulutus	Asuminen	Hyvinvointi ja terveys	Osallisuus	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo	Oman kielen ja kulttuurin ylläpitämisen mahdollisuus	Hyvien väestösuhteiden edistäminen
Tavoitteet	Kotoutuja-asiakkaan työllistyminen.	Kotoutuja-asiakkaan taitojen kehittäminen työmarkkinoiden mukaiseen suuntaan, hyvä kielitaito työllistymismahdollisuuksien pohjaksi ja integroitumisen edistämiseksi.	Kotoutuja-asiakkaan ja hänen perheensä itsenäinen asuminen Ikaalisissa.	Kotoutuja tietää mistä saa apua terveys- ja sosiaalipalveluiden tarpeisiinsa ja mistä hankkia tietoa hyvinvointinsa tukemiseksi.	Paikallinen väestö hyväksyy kotoutujan osaksi yhteisöä ja kotoutuja koee kuuluvansa siihen.	Kotoutuja ymmärtää yhteisön ja yhteiskunnan normit ja koee voivansa toimia niiden tasavertaisena osana. Molemmin puolinen ymmärrys kulttuurillisen moninaisuuden yhteensovittamisen tärkeydestä.	Kotoutujalla on mahdollisuus säilyttää tunne yhteenkuuluvuudesta kotimaahansa ja juuriinsa.	Tutustuminen paikallisten kanssa, ystävyyssuhteiden luominen, verkostoituminen
Toimenpiteet	Työn haun aloittaminen, TE-palveluihin ilmoittautuminen, mahdollinen kotoutuissuunnitelman teko ja kotoutuskoulutuksiin tai kielikursseille ilmoittautuminen työhaun edistämiseksi.	Kotoutumissuunnitelma, asiakkaan lähtötason ja omien suunnitelmien kartoitus, ohjaaminen tavoitteita tukevaan tutkintoon valmistavaan koulutukseen tai kursseille, ohjaaminen alavalintaan ja koulutukseen hakeutumiseen.	Asumiseen liittyviin sekä yleisiin taloyhtiöiden käytäntöihin perehdyttäminen ja velvollisuuksien selvittäminen, asumiseen liittyvien sopimusten kanssa alkuan auttaminen. Ongelmatilanteiden ratkaisu neuvomalla asiakas olemaan yhteydessä oikeaan tahoon.	Hyvinvointiin ja terveydellisiin haasteisiin liittyvät asiat kartoitetaan ensimmäisillä tapaamisilla kotoutuja-asiakkaan kanssa ja hänet ohjataan hänen tarvitsemiinsa palveluihin. Hänelle kerrotaan keneen / mihin ollaan yhteydessä eri huolenaiheisiin liittyen. Toiveet harrastuksista kartoitetaan ja asiakas ohjataan tutustumaan paikalliseen vapaa-ajan toimintaan.	Kotoutuja osallistetaan kunnan palveluiden ohessa yhdistys-, järjestö-, seura- ja seurakuntatoimintaan omien sosiaalisten tarpeidensa mukaisesti.	Yhdenvertaisuudesta, tasa-arvosta ja maahanmuuton valtakunnallisesta merkityksestä tiedottaminen, aiheen näkyvillä pitäminen kunnan nettisivuilla ja somessa.	Tarjota mahdollisuus kunkin kotimaan omiin tilaisuuksiin tarjoamalla esim tila. Auttaa löytämään muita samaa kansallisuutta olevia. Auttaa löytämään oman kielen kurseja, jos omalla paikkakunnalla ei niitä järjestetä	Kotoutujan yhteiskuntaorientaatio osana hyvien väestösuhteiden edistämistä. Yhdenvertaisuuden huomioiminen palvelukenttää muokatessa vastaamaan kotoutujien tarpeita. Kotoutujan osallistaminen paikalliseen toimintaan, kannustaminen tutustumaan paikallisiin omien harrastusten ja vapaa-ajan tekemisten kautta.
Seuranta	Työllisyyspalvelut / kotoutumissuunnitelma, seurannan vastuu kotoutumispalveluilla	Koulutuksen järjestäjä / opinto-ohjaaja, työllisyyspalvelut / kotoutumissuunnitelma, seurannan vastuu kotoutumispalveluilla	Yleisneuvonta ja ohjaus kotoutumisohjajilta, seurannan vastuu kotoutumispalveluilla	Vastuu sosiaali- ja terveysasioista kuuluu hyvinvointialueelle. Vastuu oikeaan palveluun ohjaamisesta tarvelähtöisesti kuuluu kotoutumispalveluihin.	Koto-aikana kotoutumispalveluista pidetään yhteyttä kotoutuja-asiakkaaseen, ja annetaan neuvontaa ja ohjausta asiakkaan tarpeiden mukaan.	Seurannan vastuu kotoutumispalveluilla, toteutetaan esim asiaskyselyllä	Seurannan vastuu kotoutumispalveluilla	Seurannan vastuu kotoutumispalveluilla: kartoitetaan kuinka asiakkaat ovat erilaisissa palveluissa ja toiminnoissa mukana
Vastuutahot	Työllisyyspalvelut	Koulutuksen järjestäjä / opinto-ohjaaja, työllisyyspalvelut / kotoutumissuunnitelma	Kotoutumispalvelut	Kotoutumispalvelut, kunnan hyte-palvelut, nuoris- ja liikuntatoimi, Pirha	Kunnan kaikkien toimialojen ammattilaiset jotka työskentelevät kotoutujien parissa	Kunnan kaikkien toimialojen ammattilaiset jotka työskentelevät kotoutujien parissa	Kunnan sivistys- ja kultturitoimi (hyvinvointipalvelut)	Työllisyys- ja kotoutumispalvelut, työnantajat, kunnan kaikkien toimialojen ammattilaiset, hyvinvointialueen ammattilaiset
Yhteistyö	Kotoutumispalvelut, työnantajat	Kotoutumispalvelut, työnantajat	Isännöitsijät, huoltoyhtiöt, sähköverkkoyhtiö, vakuutusyhtiöt ym	Kolmannen sektorin toimijat, paikalliset yhdistykset, seurakunnat	Kolmannen sektorin toimijat, paikalliset yhdistykset, seurakunnat, koko yhteisö	Kolmannen sektorin toimijat, paikalliset yhdistykset, seurakunnat, koko yhteisö	Kotoutumispalvelut, kolmannen sektorin toimijat, paikalliset yhdistykset, seurakunnat	Kolmannen sektorin toimijat, paikalliset yhdistykset, seurakunnat, koko yhteisö

KOTOUTUMINEN KIHNIÖSSÄ

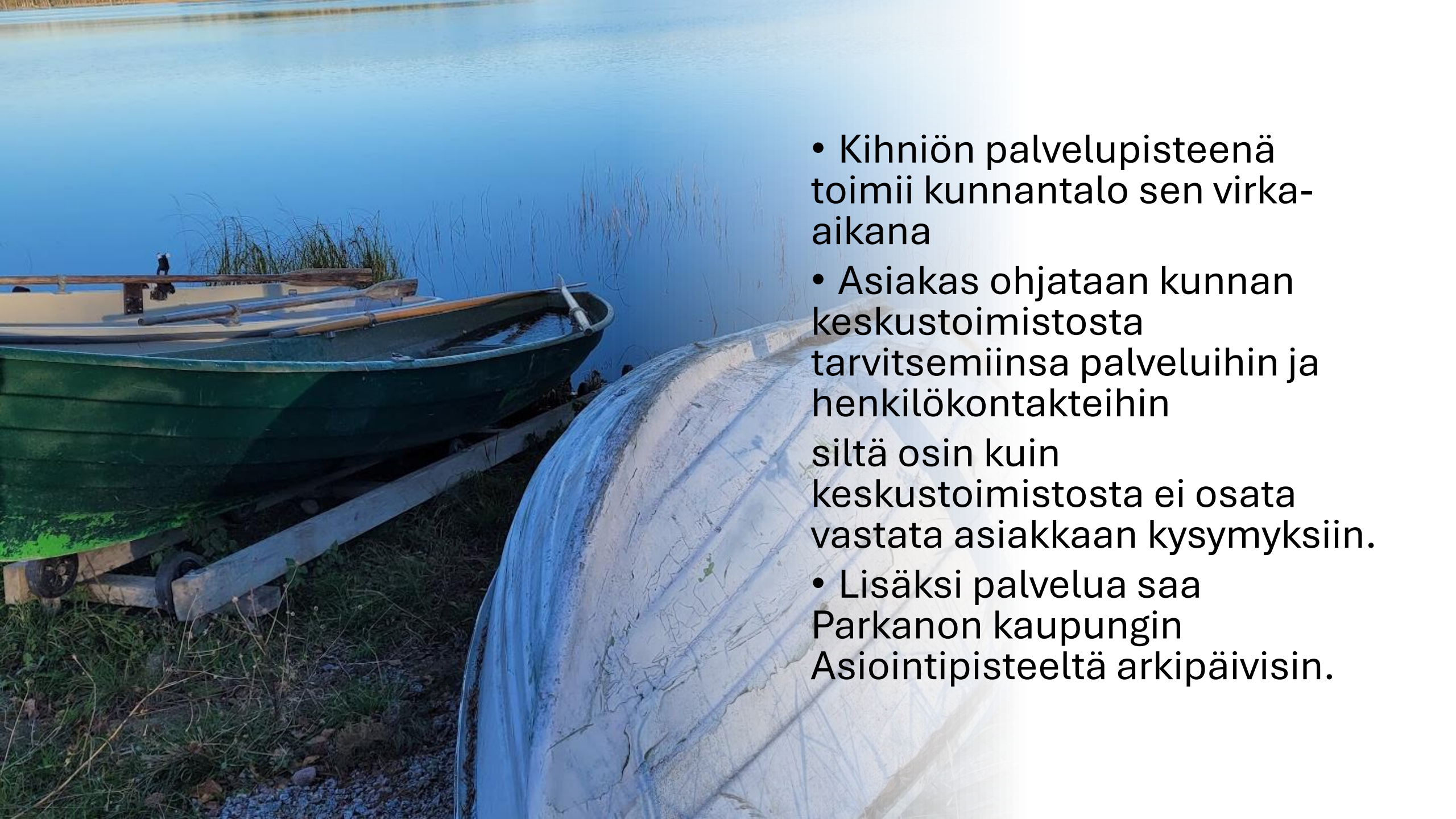
Kotoutumisen vastuhenkilö:

Vilja Lankinen

Hyvinvointijohtaja

0447541297

vilja.lankinen@kihniio.fi

- Kihniön palvelupisteenä toimii kunnantalo sen virka-aikana
- Asiakas ohjataan kunnan keskustoimistosta tarvitsemiinsa palveluihin ja henkilökontakteihin siltä osin kuin keskustoimistosta ei osata vastata asiakkaan kysymyksiin.
- Lisäksi palvelua saa Parkanon kaupungin Asiointipisteeltä arkipäivisin.

Kotoutuminen kunnan strategiassa

Kotoutuminen ei näy strategiassa selkeästi erikseen, sillä kotoutujien määrä on vähäinen. Kotoutujat otetaan huomioon siinä missä muutkin kuntalaiset.

Hyvinvointiohjelmassa asiaa ei ole eritelty. Suunnitelmiin kirjataan erikseen kappaleet kotoutumisesta vuosina 2025-2026.

Kotoutuja-asiakkaiden tavoittaminen

- Uusia asukkaita lähestytään kirjeitse ja heidän toivotaan ottavan tarvittaessa yhteyttä. Aktiivisuutta odotetaan myös maahanmuuttajalta itseltään. Yritykset ja yhdistykset pyytävät tarvittaessa apua ja tällöin voidaan asiakkaita ohjata heidän tarvitsemiin palveluihin. Lisäksi väestörekisterikeskuksesta saa tarvittavat asiakastiedot.
- Kunnassa on tavoitteena järjestää uusille asukkaille kahdesti vuodessa tervetuloilaisuus, johon kutsutaan myös kotoutujat. Tapahtumassa kerrotaan erilaista palveluista.
- Töihin tulleet maahanmuuttajat tavoitetaan, mikäli he ottavat yhteyttä tai työnantaja pyytää apua. Toimintaa suunnitellaan tarpeen mukaan. Tarvittaessa Kehitys-Parkista saadaan yhteystietoja, jotta tiedotus onnistuu.

Sivistyspalvelut Kihniössä

Sivistyspalvelut

- Valmistavasta opetuksesta vastaa Kihniön yhtenäiskoulu ja sitä tarjotaan tarpeen mukaan ja valmistavaa opetusta on ollut tarjolla 900 h. Palvelusta vastaa Kihniön yhtenäiskoulu. Kettukalliontie 3, 39820 Kihniö. Rehtori Tarja Männikkö-Tarsia 0447541202.
- Varhaiskasvatuksessa ei ole ollut tarvetta valmistavalle opetuksella. Sitä tarjotaan tarvittaessa Kettukallion päiväkodilla. Kettukalliontie 3, 39820 Kihniö. Päiväkodinjohtaja Annika Aittoniemi 0447541231.

Kunnassa tarjolla olevat suomen kielen koulutukset (muut kuin työllisyysalueen yhteiset)

- Kunnassa ei ole tarjolla suomen kielen koulutuksia. Koulutusta saa kuitenkin esimerkiksi omaehtoisina opintoina Petäjäopistosta ja koulutuspaikka on Parkanossa. Lisätietoja asiasta Petäjäopiston sivuilta. Lisäksi hyödynnetään valtakunnallisia verkko-opintomahdollisuuksia.

Kunnan muut palvelut

- Maahanmuuttajataustaiset asukkaat voivat osallistua perustoimintaan ja näin integroitua yhteisöön. Liikunta- ja nuorisopalvelut näkevät tärkeänä, että etenkin lapset ja nuoret pääsevät mukaan perustoimintaan, esim. leirelle, yhdessä muiden kihniöläisten nuorien kanssa. Kotoutujien määrä Kihniössä on niin pieni, että erityistä ohjelmaa ei ole ollut tarvetta järjestää.
- Kunta järjestää Tervetuloa Kihniöön - tapahtuman, johon on kutsutaan kaikki vuoden sisällä Kihniöön muuttaneet asukkaat. Henkilökohtainen kirje lähetetään myös kotoutujille. Tapahtumassa kerrottiin Kihniössä tarjolla olevista palveluista. Kunnanvirasto palvelee ja auttaa myös kotoutujia ma-pe klo 9-15. Kirjasto, vapaa-aika- ja nuorisotoimi voivat tarpeen mukaan myös nopealla aikataululla reagoida tapahtumien järjestämiseen kotoutujien tarpeen mukaan.

Muiden järjestöjen ja yhteisöiden tarjoamat palvelut

Pirha toteuttaa perhekeskustoimintaa. Siitä informoidaan Pirhan ohjeistuksen mukaan.

Kihniö-Parkanon SPR tuottaa Ystävä-toimintaa, jota voi hyödyntää tarpeen mukaan kaikkien kotoutujien kanssa. Toiminta on tarkoitettu kaikille.

Vapaaseurakunta välittää monenlaista apua, ihan käytännön perustarpeista saakka. Seurakunta onkin ollut monin eri tavoin mukana jo aiemmin kotouttamisessa. Lisäksi he tarjoavat kyytejä, ystävyyttä ja tietysti osallistumista seurakunnan eri ohjelmavaihtoehtoihin. Lyhyesti: ”tarjoamme rinnalla kulkemista, käytännön apua sekä hengellistä että henkistä tukea”. Vuoden sisään maahan muuttaneet perheet ovat löytäneet hyvin palveluiden pariin vapaaseurakunnan tekemän työn avulla

Evangelis-luterilainen seurakunta: Palveluita on maahanmuuttajillekin seurakunnan normaalissa viikkotoiminnassa, joihin kaikki ovat tervetulleita. Seurakunta voi myös tehdä tietyiltä osin yhteistyötä kunnan kanssa tässäkin asiassa erikseen sovittavalla tavalla.

Kierrätyskeskus, josta saa vaate- ym. tarvikkeita.

ΦARKANO

Kunnan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut

Palvelua saa Parkanon kaupungintalolta ajanvarauksella. Palvelua tuottaa Parkanon kaupungin työllisyyspalvelut. Lisäksi palvelua saa Asiointipisteellä arkipäivisin. Palvelusta vastaa hallintopalvelut.

Nettisivuja ollaan uudistamassa ja tavoitteena on, että uudet sivut ovat käytössä vuoden 2024 aikana. Uusille sivuille tulee saataville tiedot myös englannin kielellä.

Kotoutumisen vastuuhenkilö:

Kaija Rönni

Työllisyyskoordinaattori

0447865759

kaija.ronni@parkano.fi

Kotoutuja-asiakkaiden tavoittaminen

- Uusia asukkaita lähestytään kirjeitse ja heidän toivotaan ottavan tarvittaessa yhteyttä. Yritykset ja yhdistykset pyytävät tarvittaessa apua ja tällöin voidaan asiakkaita ohjata heidän tarvitsemiin palveluihin.
- Töihin tulleet maahanmuuttajat tavoitetaan työnantajien ja Kehitys-Parkin kautta. Kehitys-Parkilla on heidän yhteystietonsa ja saamme tiedotettua heitä myös sitä kautta. Lisäksi Väestörekisterikeskuksesta saamme tarvittaessa yhteystietoja.
- Lisäksi esimerkiksi ukrainalaisilla on oma sähköinen tiedotuskanava: Telegram, jossa kotoutumisesta vastaavat henkilöt ovat mukana, joten sitä kautta saadaan myös tiedotusta.

Kotoutuminen kunnan strategiassa

Kotoutujat otetaan huomioon siinä missä muutkin kuntalaiset ja kunnan strategiassa työllisyyden ykköstavoitteena on kv-rekrytointi, joka ollut merkittävää Parkanossa. Hyvinvointiohjelmassa asiaa ei ole eritelty.

Sivistyspalvelut

Sivistyspalveluista vastaa Parkanon kaupungin sivistyspalvelut. Tarjontaa tarpeen mukaan sekä koulussa että varhaiskasvatuksessa.

Kunnassa tarjolla olevat suomen kielen koulutukset (muut kuin työllisyysalueen yhteiset)

Kunnassa tarjotaan suomen kielen koulutusta tarpeen mukaan ja sitä hankitaan Petäjäopistolta, jolla sitä on tarjolla myös omaehtoisina opintoina.

Lisätietoja asiasta Petäjäopiston sivuilta.

Lisäksi hyödynnetään valtakunnallisia verkko-opintomahdollisuuksia.

Kunnan tarjoamat muut palvelut

- **Kielikahvila** aloitti toimintansa kirjastossa ja siellä kokoontuu paikallisia ja vieraskielisiä joka toinen viikko. Kielikahvilaa tuottaa kirjaston henkilökunta ja siellä kerrotaan erilaisista palveluista, esim. harrastuksista.
- Maahanmuuttajataustaiset asukkaat voivat osallistua perustoimintaan ja näin integroitua yhteisöön. Erillisiä tapahtumia on yritetty järjestää, mutta parhaiten tapahtumat toimivat osana normaalia muuta toimintaa. **Vapaa-aika, liikunta- ja nuorisopalvelut** järjestävät toimintaa, joka on suunnattu kaikille. **Kirjasto, vapaa-aika-, liikunta- ja nuorisotoimi** voivat tarpeen mukaan myös nopealla aikataululla reagoida tapahtumien järjestämiseen kotoutujien tarpeen mukaan.
- Kaupungilla on oma **lahjoitettujen tavaroiden varasto** ns. vanhalla lukiolla ja sieltä annetaan tavaroita kaikille asiakkaille tarpeen mukaan. Yhteydenotot palveluohjaaja Johanna Kaiposeen.

- Pirha toteuttaa **perhekeskustoimintaa**. Siitä informoidaan Pirhan ohjeistuksen mukaan.
- Hyvinvointialueella toimii **kuntouttavan työtoiminnan yksikkö** Lystinmäen toimintakeskuksella ja sieltä saa hakea **lahjoitettuja vaatteita, kodin tekstiilejä, kirjoja ja taloustavaroita**. Yhteyshenkilö palveluohjaaja Johanna Kaiponen.
- Kunnassa on **paikallisen SPR:n ylläpitämä Parkano Talo**, johon kaikki vieraskieliset ja paikalliset asukkaat ovat tervetulleita. Talolla ei ole enää omia tiloja, vaan se toimii pääasiassa facebookissa. Siellä on kuitenkin tapahtumia useita kertoja vuodessa. Tietoa saadaan sitä kautta kaikille vieraskielisille. Lisäksi Parkanossa on toiminut vieraskielisten kummitoiminta, jonka kautta on rakentunut laajoja ystävyyssuhteita ns. kantaväestön kanssa, jotka auttavat vapaaehtoisesti monella tapaa. Kummitoiminnan päätyttyä tilalle on syntynyt SPR:n tarjoama Ystävätoiminta, joten tätä mahdollisuutta hyödynnetään myös vieraskielisten kanssa.

Evankelis-luterilainen seurakunta

Palveluita on tietysti maahanmuuttajillekin seurakunnan normaalissa viikkotoiminnassa, joihin kaikki ovat tervetulleita. Seurakunta tekee yhteistyötä kunnan kanssa esimerkiksi suuntaamalla omia tapahtumia maahanmuuttajille. Lisäksi seurakunnalla on mahdollista hakea avustuksen hakemuksen hyväksymisen jälkeen ruokakasseja.

- **Helluntaiseurakunta:**

hävikkiruokakassijakelu 1 x vko. Lisäksi välittää monenlaista apua, ihan käytännön perustarpeista saakka. Seurakunta on monin eri tavoin mukana kotouttamisessa.

- **Vapaaseurakunta:** välittää monenlaista apua, ihan käytännön perustarpeista saakka. Seurakunta on monin eri tavoin mukana kotouttamisessa. Tarjolla myös ilmainen ruokailu kerran viikossa.

Kotoutumiseen liittyvät asiat ja vastuut				päivitetty 24.1.2024	
	asiakasryhmät ja vastuut				
vastuuasia	tilapäinen suojelu/pakolaiset	uudet töissäkäyvät kotoutujat	ei-töissä olevat kotoutujat	finest future-opiskelijat	muut
sopimukset	Vastaanottokeskus		Migri	Finest Future	Migri
asuminen	Parkanon kaupunki	yritykset/rekryfirma	hakija itse	hakija itse	hakija itse
* koordinointi	Kaija Rönni	yritykset/rekryfirma	hakija itse	hakija itse	hakija itse
* vuokrasopimus	Aleksi Saukkoriipi	yritykset/rekryfirma	hakija itse	hakija itse	hakija itse
* käytännön apu	Johanna Kaiponen	yritykset/rekryfirma	hakija itse	sivistyspalvelut	hakija itse
pankkiasiat	Johanna Kaiponen	yritykset/rekryfirma	itse / Johanna Kaiponen	sivistyspalvelut	itse/ Johanna Kaiponen
viranomaisasiat	Johanna Kaiponen	itse / Johanna Kaiponen	itse / Johanna Kaiponen	itse / Johanna Kaiponen	itse / Johanna Kaiponen
terveydenhuolto	vastaanottokeskus	työntaja/hyvinvointialue	hyvinvointialue	lukio/ hyvinvointialue	hyvinvointialue
sosiaalipalvelut	vastaanottokeskus	hyvinvointialue	hyvinvointialue	hyvinvointialue, oppilashuolto lukio	hyvinvointialue
viestintä	pääasiassa Telegram + vastaanottokeskus, ym.	Kehitys-Parkin kautta ellei ole yhteystietoja	yleiset tiedotuskanavat	lukion kautta	yleiset tiedotuskanavat
kriisiapu: ruoka ja vaatteet	hyvinvointialue kotoutuspalvelut	hyvinvointialue	hyvinvointialue	hyvinvointialue	hyvinvointialue
käytännön tuki	kotoutuspalvelut SPR ja seurakunnat, Parkano-talo	kotoutumispalvelut, yhdistykset, SPR, Parkano-talo	kotoutumispalvelut, yhdistykset, SPR, Parkano-talo	kotoutumispalvelut, yhdistykset, SPR, Parkano-talo	kotoutumispalvelut, yhdistykset, SPR, Parkano-talo
* apu virka-aikana	tuttavat, asiointipiste, Johanna Kaiponen, muut asiantuntijat	työntaja, Kehitys-Parkki, asiointipiste, Johanna Kaiponen tuttavat, muut asiantuntijat	asiointipiste, Johanna Kaiponen, tuttavat, muut asiantuntijat	asiointipiste, Johanna Kaiponen, tuttavat, muut asiantuntijat	asiointipiste, Johanna Kaiponen, tuttavat, muut asiantuntijat
* apu vapaa-ajalla	hakija itse, tuttavat	hakija itse, tuttavat, verkostot	hakija itse, tuttavat, verkostot	hakija itse, tuttavat, verkostot	hakija itse, tuttavat, verkostot
* apu kriisitilanteissa	vastaanottokeskus, hyvinvointialue, kaupungin väestönsuojelu	hyvinvointialue, kaupungin väestönsuojelu	hyvinvointialue, kaupungin väestönsuojelu	hyvinvointialue, kaupungin väestönsuojelu	hyvinvointialue, kaupungin väestönsuojelu

PUNKALOIDUN

LAPSIPERHE, MUUTA MEILLE!

Kunnan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut

- Kuntalaisia palvelee Punkalaitumella asiointipiste. Asiointipiste sijaitsee kirjastolla (Urjalantie 30c). Asiointipiste toimii ilman ajanvarausta, ajankohtaiset aukioloajat löytyvät kunnan nettisivuilta www.punkalaidun.fi
- Asiointipiste tarjoaa neuvontaa kunnan palveluissa, kela-asioinnissa sekä työttömille suunnatuissa palveluissa. Palveluohjaaja ottaa vastaan lomakkeita, neuvoo asioiden vireillepanossa sekä tukee sähköisten palveluiden käytössä. Asiointipisteellä hoituvat mm. Kelan etuuksissa neuvominen, hakemusten täyttämisen avustaminen, hakemusten ja liitteiden vastaanotto, esitteiden/lomakkeiden jakaminen, verkkopalveluiden käytössä opastaminen sekä ajanvaraus Kelan puhelinpalveluun. Lisäksi asiointipisteeltä saa neuvontaa kunnan palveluihin kuten asumiseen, kunnan työllisyydenhoitoon, vapaa-aikapalveluihin liittyen.

Kotoutumisen vastuhenkilö:

Tiina Mäkiranta

Hyvinvointijohtaja

040 138 2312

tiina.makiranta@punkalaidun.fi

Kotoutuminen kunnan strategiassa

- Kotouttamistyöhön ei ole tarpeen räätälöidä erillisiä palveluita, tarkoituksen mukaista on kehittää olemassa olevia palveluita vastaamaan mahdollisimman hyvin kaikkia kuntalaisryhmiä. Tavoitteena on edistää kuntastrategian päämäärien toteutumista. Punkalaitumen kokonaisvaltainen kotouttamistyö ei kaipaa tällä hetkellä erityisiä kohdennettuja tavoitteita. Tilanne on nykypalveluilla hallittavissa, niin että kaikki asiakasryhmät saavat tarvitsemansa palvelut.
- Kotoutumisohjelmaa tulee päivittää, mikäli asiakasryhmän tilanne tulee merkittävästi muuttamaan. Punkalaitumen kunnassa ei ole tarpeen tällä hetkellä ylläpitää erillistä työryhmää kotouttamisasioihin liittyen. Työskentely tapahtuu eri ikäryhmien yhdyspinta kokouksissa ja kunnan hyvinvointityöryhmissä.

Sivistyspalvelut

- Kotikunnan saamisen myötä lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen. Esiopetusikäisellä lapsella on velvollisuus osallistua perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Oppivelvollisuusikäisellä lapsella ja nuorella on kotikunnan saamisen myötä oppivelvollisuuslain mukainen oppivelvollisuus (1214/2020). Oppivelvollisuutta voi suorittaa oppivelvollisuuslain mahdollistamalla ja Suomen koulutusjärjestelmän edellyttämällä tavoilla. Jos oppivelvollisuusikäinen nuori on suorittanut perusopetuksen, mutta häneltä puuttuu riittävä suomen tai ruotsin kielen taito sen jälkeiseen koulutukseen, voi oppivelvollisuutta suorittaa aikuisten perusopetuksessa tai vapaan sivistystyön koulutuksessa, jossa noudatetaan aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteita.
- Perusopetuksen jälkeen Suomessa vakituisesti asuvilla jatkuu oppivelvollisuus siihen saakka, kun opiskelija täyttää 18 vuotta tai suorittaa toisen asteen tutkinnon. Oppivelvollisuus koskee kaikkia niitä opiskelijoita, joilla on asuinkunta Suomessa. Toisen asteen tutkinnon voi suorittaa joko lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Kaikkiin toisen asteen koulutuspaikkoihin on vapaa hakeutumisoikeus.

- **Nuorisotyötä** järjestetään Punkalaitumella nuorisolain (1285/2016) mukaisilla periaatteilla. Nuorisolain tavoitteena on mm. edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa sekä edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista. Nuorisolain tavoitteiden ensisijaisena lähtökohtana on yhteisvastuu, kulttuurin moninaisuus ja kansainvälisyys.
- Nuorisopalvelujen tarjonta suunnitellaan asiakaslähtöisesti tasavertaisuusperiaatteella ja järjestetään lähipalveluna. Palveluiden painopiste on nuorten osallisuudessa, yhteisöllisyydessä ja ennaltaehkäisevässä työotteessa. Nuorisotyö täydentää kodin ja koulun tekemää kasvatustyötä, joten työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä nuoren elämään liittyvien tahojen kanssa. Neuvontaa ja tietoa nuorten elämään liittyvistä asioista annetaan jokapäiväisessä toiminnassa. Nuorisopalveluiden toiminta on lähtökohtaisesti maksutonta, tapahtumisen ja retkien osalta voidaan kerätä pieni osallistumismaksu.
- Etsivän nuorisotyön palvelut perustuvat vapaaehtoisuuteen ja on tarkoitettu niille alle 29-vuotiaille nuorille, jotka tarvitsevat erityistä apua palveluihin hakeutumisessa sekä tukea kuntoutukseen, koulutukseen tai työelämään kiinnittymisessä. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten kasvua, itsenäistymistä, osallisuutta yhteiskunnassa ja muuta elämänhallintaa.

Liikunta-, kulttuuri- ja kirjastopalvelut

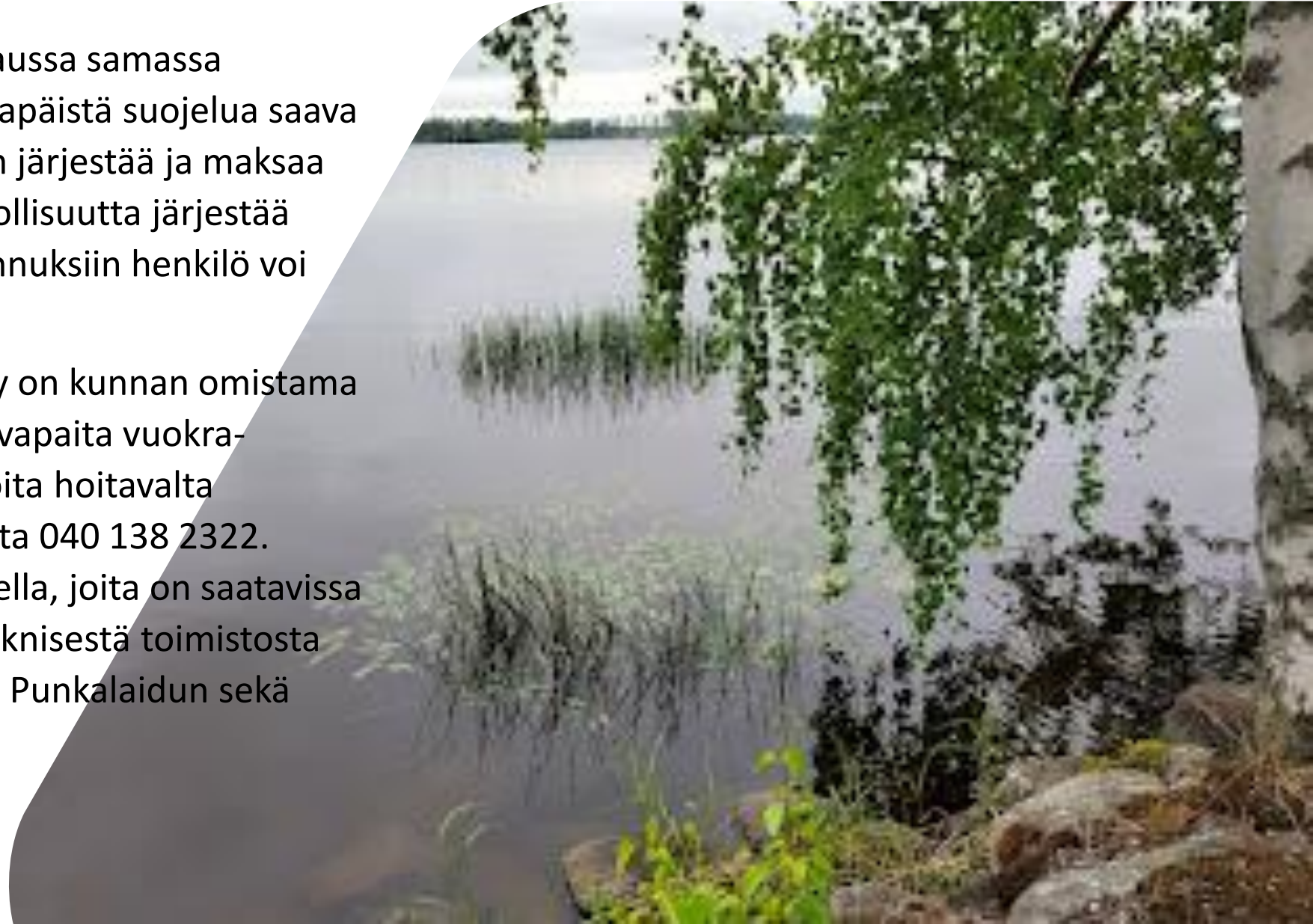
- Punkalaitumella on mahdollisuus harrastaa monipuolisesti liikuntaa maksuttomilla liikuntapaikoilla: urheilukentät, jalkapallokentät, monitoimiareenat, luistelukentät, kuntoradat, retkeilyreitit, uimarannat, tenniskentät, beach volley-kentät, frisbeegolfradat, kuntosalit ja monet muut paikat ovat kaikkien käytössä.
- Yleiset kirjastot edistävät väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin sekä mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Erityisenä tehtävänä on edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus. Punkalaitumen kirjastossa on asiakkaiden käytettävissä tietokoneita, nettiyhteys ja yleisimmät toimisto-ohjelmat. Asiakirjoja on mahdollista skannata ja tulostaa. Kokoelmissa on vieraskielistä kirjallisuutta. Lisäksi lainattavissa on suomen kielen kielikursseja ja sanakirjoja.
- Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kattavat ja ajantasaiset liikunta-, kulttuuri, kirjastopalvelut sekä vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet yhteystietoineen löytyvät Punkalaitumen kunnan [www-sivuilta](#).

Kunnan tarjoamat muut palvelut

Maahanmuuttajat ovat asunnonhaussa samassa asemassa kuin muutkin hakijat. Tilapäistä suojelua saava henkilö, joka on saanut kotikunnan järjestää ja maksaa asumisen itse, kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää asumispalveluita. Asumisen kustannuksiin henkilö voi hakea tukea Kelalta.

Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy on kunnan omistama vuokrataloyhtiö. Punkalaitumella vapaita vuokra-asuntoja voi tiedustella asuntoasioita hoitavalta palvelusihteeriltä puhelinnumerosta 040 138 2322.

Asuntohakemus tehdään lomakkeella, joita on saatavissa kunnan viraston neuvonnasta ja teknisestä toimistosta osoitteesta Vesilahdentie 5, 31900 Punkalaidun sekä netistä asuntohakemus.

Punkalaitumen evankelisluterilainen

seurakunta palvelee kunnassa asuvia maahanmuuttajia yhtä lailla kuin kaikkia muitakin paikkakunnan ihmisiä. Seurakunnassa on kokemusta maahanmuuttajien kohtaamisesta ja kotouttamisesta pitkään jatkuneen yhteistyön myötä, jota paikkakunnalla sijainneen vastaanottokeskuksen toiminnan yhteydessä on tehty. Seurakunnassa on uskontodialogista erityisosaamista, jota voidaan hyödyntää esimerkiksi muiden uskontojen edustajien tapojen ja perinteiden tuntemisessa ja kunnioittamisessa.

- Seurakunta tarjoaa sekä tukea että toimitiloja maahanmuuttajien käyttöön ja kokoontumispaikaksi. Myös taloudellista avustusta ja materiaalista avustusta on tarjolla maahanmuuttajille yhtä lailla kuin muillekin yhteisön asukkailla. Seurakunnassa on valmius tulla mukaan yhteistyökumppaniksi nopeallakin aikataululla järjestettävään avustus- tai kotouttamistoimintaan.

Muu järjestö- ja yhdistysyhteistyö

- Punkalaitumella toimii aktiivinen kolmannen sektorin verkosto, joiden kanssa tehdään yhteistyötä tarvittaessa kotoutuja-asiakkaiden palveluihin liittyen osana integroitumista vilkkaaseen järjestötoimintaan.

www.sastamala.fi

KOTOUTUMINEN SASTAMALAAN

SASTAMALA
sopivasti sykettä

Sastamalan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut:

Ilman ajanvarausta
joka torstai klo 9-11
osoitteessa Asemakatu 15.
Muina aikoina ajanvarauksella.

Kotoutumisen vastuhenkilö:

Pirjo Raunio

Kansainvälisyys- ja kotoutumiskoordinaattori

0406209264

pirjo.raunio@sastamala.fi

Kotoutuja- asiakkaille tiedottaminen

- Kunta tiedottaa www-sivuillaan omista palveluistaan sekä maahanmuuttajien tieto-, neuvonta-, ja ohjauspalveluista. Tietoa ohjauspalvelusta jaetaan myös eri asiakasryhmille eri kanavia käyttäen.
- Kunnassa yrityspalvelut, työnantajat sekä kolmannen sektorin toimijat ja koulutuksenjärjestäjä tekevät tiivistä yhteistyötä.
- Tavoitteena on jakaa tietoa yleisimmillä kielillä, joita kaupungissa käytetään.

Sivistyspalvelut

Perusopetus

- Sastamalassa tarjotaan opetusta kaikille perusopetusikäisille maahanmuuttajille. Kun maahanmuuttajaoppilas haluaa perusopetukseen, ensimmäisen yhteydenoton voi tehdä oppilas, perhe, vastaanottokeskus tai muut asiaa hoitava taho.
- Yhteyttä voi ottaa sivistyspalvelukeskukseen (perusopetuksen palvelusihteeri: 0401382011) tai suoraan valmistavaa opetusta antavaan perusopetusyksikköön (<https://sastamala.fi/kasvatus-ja-oppiminen/perusopetus/koulut>).
- Oppilaalta tarvitaan tiedot Suomeen saapumisesta, oleskeluluvan statuksesta ja aiemmasta opiskelutaustasta. Näiden pohjalta perusopetuksessa tehdään suunnitelma koulupaikasta ja sovitaan tapaaminen, jossa kartoitetaan tarkemmin oppilaan tietoja. Tavoitteena on, että tässä tapaamisessa ovat mukana oppilas, huoltaja ja oman kielen tulkki paikan päällä. Tapaamisessa käydään aloituskeskustelu ja täytetään ilmoittautumislomake, kerrotaan kouluarjen perusasioita ja tarjotaan mahdollisuus kysyä kysymyksiä, keskustella ja kertoa oppilaan taustasta. Tapaamisessa varmistetaan, onko oppilas oppivelvollinen ja ovatko muut maahan saapumiseen liittyvät velvollisuudet hoidetut. Tapaamisessa on mahdollista myös tiedustella huoltajien neuvonnan ja ohjauksen tarpeista sekä ohjata heitä eteenpäin.

Varhaiskasvatus

Sastamalan varhaiskasvatus järjestää varhaiskasvatusta ja esiopetusta alle kouluikäisille lapsille. Subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus koskettaa myös maahanmuuttajataustaisia lapsia.

Varhaiskasvatus ja esiopetus tarjoavat turvallisen ympäristön, jossa esimerkiksi suomen kielen oppiminen mahdollistuu lapselle hyvin. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa vastataan myös yksilöllisesti lapsen mahdolliseen tuen tarpeisiin.

Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkaa tulee hakea kirjallisesti. Hakemus tulee tehdä mahdollisimman pian tarpeen ilmaannuttua, sillä hakuaika on useimmiten 4 kk.

Valmistava opetus

- Kaikille maahan saapuneille perusopetusikäisille tarjotaan mahdollisuus osallistua valmistavaan opetukseen (kesto noin 9 kk). Osallistuminen ei ole pakollista, jos oppilas ei ole oppivelvollinen. Valmistava opetus järjestetään valmistavan opetuksen ryhmässä (ryhmä voi olla muussa kuin oppilaan lähikoulussa) tai yhdistettynä yleisopetuksen ryhmässä (näin toteutettuna järjestetään myös yksittäiselle oppilaalle).
- Valmistavan opetuksen tavoitteiden mukaisesti oppilaalle opetetaan suomen kieltä ja suomalaisen yhteiskunnan ja kouluarjen käytänteitä. Perheitä tuetaan myös näissä asioissa ja opastetaan huoltajia heidän roolissaan (esim. arjen käytänteet, toiminta poissaolomallin mukaisesti ja Wilman käyttö).
- Kaikille valmistavan opetuksen oppilaille laaditaan oma valmistavan opetuksen oppimissuunnitelma. Valmistavan opetuksen päättyessä oppilas saa valmistavan opetuksen osallistumistodistuksen.
- Kun valmistava opetus on käyty (kesto voi vaihdella), oppilas siirtyy yleisopetuksen ryhmään oman osoitteensa mukaiseen lähikouluun (jos ei ole oppivelvollinen, osallistuminen on vapaaehtoista). Kaikkien Sastamalassa oleskelevien perusopetusikäisten osallistumista opetukseen pyritään tukemaan ja perheille tarjotaan tietoa tähän liittyen.
- Oppilaan oikeus koulukuljetukseen määräytyy voimassa olevien Sastamalan koulukuljetusperiaatteiden mukaan samoin, kuin muilla oppilailla.

- Omaan lähikouluun yleisopetuksen ryhmään siirryttäessä opetuksen järjestäjä arvioi, minkä luokkatason ryhmässä opiskelemiseen oppilaan valmiudet kokonaisuutena riittävät.
- Oppilaalle kuuluvat kouluterveydenhuolto, opiskeluhuollon palvelut, koulun kerhotoiminta ja ohjaus kolmannen sektorin harrastustoimintaan ym. vastaaviin palveluihin.
- Arjen asioinnissa perhettä tuetaan selviytymään suomen kielellä. Kouluarjen asioiden hoidossa voidaan lisäksi käyttää apuna käännössovelluksia ja koulun työntekijöitä, jotka puhuvat sopivaa kieltä. Virallisiin palavereihin tilataan tulkki.
- Oppilaan siirryttyä yleisopetuksen ryhmään, oppilaan suomen kielen oppimäärä on S2 ja hän saa S2-opetusta sekä muut tarvittavat tukijärjestelyt auttamaan opiskelua suomen kielellä yleisopetuksen opetussuunnitelman mukaan. Tarvittaessa oppilaalle tehdään pedagogisen tuen järjestelyitä ja laaditaan pedagogisia asiakirjoja suomen lakien mukaisesti.

Sastamalan kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut luo edellytyksiä monipuoliselle kulttuuritarjonnalle. Kulttuuripalvelut järjestää tapahtumia, konsertteja ja näyttelyitä, jakaa toiminta-avustuksia yhdistyksille, apurahoja yksityishenkilöille ja hallinnoi Sastamalan kaupungin taidekokoelmaa. Kulttuuripalveluiden näyttelytoimintaa on Kulttuuritalo Jaatsilla, Pirunvuoren Kivilinnalla ja pop up -näyttelyinä esimerkiksi Kauppalantalon ikkunoissa. Museopalvelut toteuttaa Suomen kirjainstituutin säätiö Sastamalan seudun museossa ja Suomalaisen kirjanmuseo Pukstaavissa. Suurin osa tapahtumista ja näyttelyistä on vapaan pääsyn tapahtumia. Tiedot tapahtumista löytyy Sastamalan kaupungin tapahtumakalenterista, kotisivuilta ja sosiaalisesta mediasta.

Sastamalan kirjasto- ja tietopalvelut

- Kirjasto on kaikenikäisten kohtaamispaikka, jossa voi oleskella, lukea, lainata itseä kiinnostavaa aineistoa tai osallistua tapahtumiin.
- Kirjastot ovat lähellä kuntalaisia; Sastamalassa on kahdeksan kirjastoa ja kirjastoauto.
- Kirjastossa on laaja valikoima selkosuomella kirjoitettuja kirjoja suomen kielen oppikirjoja ja myös vieraskielistä aineistoa. Monikielisestä kirjastosta on mahdollista tilata kirjoja harvinaisemmilla kielillä. Lainattavana on myös elokuvia, musiikkia, soittimia ja liikuntavälineitä.
- Kirjaston palveluihin voi tulla tutustumaan yksin tai ryhmässä. Kirjasto on avoin myös uusille yhteistyömuodoille.

Sastamalan Opisto

Sastamalan Opisto on kansalaisopisto ja osa suomalaista koulutusjärjestelmää. Sastamalan kaupunki on opiston ylläpitäjä. Sastamalan Opiston opiskelijaksi ovat tervetulleita kaikki ikään, sukupuoleen, kansalaisuuteen, kuntapaikkaan, uskontoon, poliittiseen vakaumukseen tai opintotaustaan katsomatta. Opiskelu perustuu opiskelijan omaan haluun oppia ja kehittää itseään, eikä opiskelun tavoitteena ole tutkinnon suorittaminen. Suuri osa kurssitarjonnasta on suunnattu aikuisille, mutta opintotarjontaa on myös lapsille ja nuorille.

Opistossa voi opiskella ja harrastaa mm. kädentaitoja, taideaineita, liikuntaa, tanssia, kieliä, ruoanlaittoa, digitaitoja, historiaa ja yhteiskunnallisia aiheita. Opisto tarjoaa myös suomen kielen kursseja ja kotoutumiskoulutusta.

Kursseille ilmoittaudutaan etukäteen ja maksetaan kurssimaksu. Opiston aktiivimaksu on kausimaksu, jolla voi osallistua haluamilleen kursseille ilman erillisiä kurssimaksuja. Työttömät työnhakijat ja pienituloiset eläkeläiset voivat ilmoittautua aktiiviopiskelijaksi 15 € lukukausihintaan. Pienituloisten perheiden lapsille aktiivimaksu on niin ikään 15 €. Normaalihintainen aktiivimaksu maksaa aikuisille 90 € ja lapsille 42 €/ lukukausi.

- Opiston kurssitarjontaan voi tutustua ja kurssille ilmoittautua verkossa: <https://uusi.opistopalvelut.fi/sastamala/fi/>
- Ilmoittautua voi myös opiston toimistossa osoitteessa Onkiniemenkatu 1, 38200 Sastamala tai soittamalla 040 138 2033 ja 040 138 2034.
- Opisto järjestää myös tapahtumia, konsertteja, näyttelyitä sekä tanssi-, teatteri-, ja lausuntanäytöksiä, joihin kaikkiin on vapaa pääsy.
- Opiston englanninkielinen kuvaus löytyy verkkosivuiltamme
- <https://sastamalanopisto.fi/what-is-sastamalan-opisto/>
- ja sama venäjäksi <https://sastamalanopisto.fi/venaja/>

- **Sastamalan musiikkiopisto** on taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta tarjoava musiikkioppilaitos, jossa opiskellaan soittamista ja laulamista sekä musiikin hahmotusaineita. Taiteen perusopetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta, jota säätelee oma lakinsa, jolla pyritään varmistamaan toiminnan korkeatasoisuus.
- Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella yli 20 soitinta ja laulua, sekä musiikin hahmotusaineita, sävellystä ja yhteismusisointia. Yhteismusisointi koostuu erilaisista orkestereista, bändeistä ja muista yhtyeistä, ja se on olennainen osa opintoja. Eri puolilla kaupunkia on perheen pienimmille suunnattuja musiikkileikkikouluja, joista osa toimii päiväkotipäivien yhteydessä.
- Opiskelijaksi voi hakeutua minkä ikäisenä vain, ja oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä ilman pääsykokeita. Oppilaan on asuttava Sastamalassa. Lisätietoa, opintojen hinnat sekä ohjeet ilmoittautumiseen löytyvät osoitteesta www.sastamalanmusiikkiopisto.fi Voit olla myös yhteydessä toimistoon puhelimitse 040 712 82 58 tai sähköpostitse tuomas.honkkila@sastamala.fi.
- Musiikkiopiston toimintaan on mahdollista tutustua myös erilaisissa tapahtumissa ja konserteissa, joita järjestetään pitkin vuotta. Tapahtumiin on aina vapaa pääsy. Musiikkiopisto on usein myös mukana kaupungin juhlallisuuksissa ja tekee yhteistyötä kylän eri toimijoiden kanssa.

Sastamalan kaunis luonto tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia kotoutumiseen, liikuntaan, virkistäytymiseen

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

7-17-vuotiaat	nuoret aikuiset ja opiskelijat
Nuorisotilat Holvi (myös välipala kerho 3-4 luokkalaisille), Pilvi, Puuhala) 9-19-vuotiaille www.sastamalannuoret.fi	Koulunuorisotyötä toisella asteella (lukio, ammattikoulu) koulunuorisotyöntekijä Amanda, 0405034159
Erityisnuorisotyö (Ankkuri) lisätiedot erityisnuorisotyöntekijä Karita Pyhälahti, 0406614821 https://sastamala.fi/arki-ja-vapaa-aika/sastamalan-nuoret/erityisnuorisotyö/	Työpaja Rotvalli Nuorten työpaja rotvalli on opinnollinen työpaja lähinnä oppivelvollisuusikäisille nuorille. Tarjoamme tukea, jos nuoren opinnot ovat keskeytymässä/keskeytyneet. janne.kallio@sastamala.fi 0505275705
Pop-up nuorisotilat Suodenniemi & Kiikoinen www.sastamalannuoret.fi	
Koulunuorisotyö Nuorisotyöntekijät vierailevat kouluilla ja ovat mukana yhteisöllisessä työssä	
Verkkonuorisotyö Disc ord	Verkkonuorisotyö Disc ord
Nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuusto pyrkii edistämään lasten ja nuorten hyvinvointia sekä tuo esiin lasten ja nuorten tarpeita. Nuorisovaltuustoa ohjaa vastaava nuorisotyöntekijä. https://sastamala.fi/arki-ja-vapaa-aika/sastamalan-nuoret/nuorisovaltuusto/	Nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuusto pyrkii edistämään lasten ja nuorten hyvinvointia sekä tuo esiin lasten ja nuorten tarpeita. Nuorisovaltuustoa ohjaa vastaava nuorisotyöntekijä. https://sastamala.fi/arki-ja-vapaa-aika/sastamalan-nuoret/nuorisovaltuusto/
Sateenkaarikorneri / Sateenkaareville ja aiheesta kiinnostuneille nuorille tarkoitettua avointa ryhmätoimintaa. / Janne Kallio puh. 050 5275705 https://www.instagram.com/sateenkaarikorneri/	Sateenkaarikorneri / Sateenkaareville ja aiheesta kiinnostuneille nuorille tarkoitettua avointa ryhmätoimintaa. / Janne Kallio puh. 050 5275705 https://www.instagram.com/sateenkaarikorneri/

liikuntapalvelut 2024-2025			
0-6- vuotiaat	7-17-vuotiaat	nuoret aikuiset ja opiskelijat	Aikuiset
Maksuttomat perheliikuntavuorot: paula.lahdenniemi@sastamala.fi	Harrastamisen Suomen mallin-kerhot: Maksuttomia kerhotoimintoja kaikilla peruskouluilla: uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala tai maiija.helena.lyytikainen@sastamala.fi 0401595687	Liikuntaneuvonta:maksutonta liikuntaneuvonta ohjausta aikuisille. Lisätiedot: Maria Liuksiala-Tuomisto 0401366264	Liikuntaneuvonta:maksutonta liikuntaneuvonta ohjausta aikuisille. Lisätiedot: Maria Liuksiala-Tuomisto 0401366264
	Koulu-PT: Maksutonta liikuntaneuvontaa, apua harrastuksen löytymiseen. Lisätiedot mirva.saarinen@sastamala.fi tai p. 0505204219	Soveltava liikuntakerho toisen asteen opiskelijoille, maksuton. Lisätiedot Maria Liuksiala-Tuomisto 0401366264	Kevyesti liikkeelle- ryhmä, maksuton. Lisätiedot: Maria Liuksiala-Tuomisto 0401366264 ja uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala
	1-2 lk liikuntakerhot: Kaikilla peruskouluilla maksuton liikuntakerho Lisätiedot Mirva Saarinen p. 0505204219 ja uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala		Kuntosali liikunta; Suodenniemi, Mouhijärvi, Vinkki, 32€/kausi. uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala
	Nuorten kuntosali: Maksuton kuntosaliryhmä 12-17-vuotiaille Vinkillä. Lisätiedot Mirva Saarinen p. 0505204219 ja uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala		Pysytään pystyssä- ryhmä, maksuton. Lisätiedot: Maria Liuksiala-Tuomisto 0401366264 ja uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala
			Tasapainojumppa Sastamalan pääkirjastolla, 32€/kausi. Lisätiedot: Maria Liuksiala-Tuomisto 0401366264 ja uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala
			Matalankynnyksen palloilu, maksuton. Lisätiedot Jani Vostrakov 0504004443
			Matalan kynnyksen jumppa Häijään koulu, 32€/kausi. Lisätiedot uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala
			Soveltava pallokerho Marttilan koululla, maksuton. Lisätiedot: uusi.kuntapalvelut.fi/sastamala ja Maria Liuksiala-Tuomisto 0401366264

Evankelis-luterilainen seurakunta antaa hävikkiruoka-apua eri puolilla Sastamalaa.
Paikat ja ajankohdat löytyvät osoitteesta ruoka-apu.fi.
Löytöpisteeltä löytyy vaatetta ja käyttötavaraa edullisesti, osoite: Puistokatu 15
Avoinna ma, to, pe klo 10-16, ti ja ke klo 12-16 sekä la klo 10-14.

Tiedot tilaisuuksista löytyvät Alueviestin seurakunnan ilmoituksista
ja seurakunnan nettisivuilta www.sastamalan.seurakunta.fi.

Joka sunnuntai on Tyrvään kirkossa (Kirkkokatu 1A) messu klo 10.

Yhteydenotot Sastamalan seurakunnan
kirkkoherranvirastoon: p.035219090

Helluntaiseurakunnat Sastamalassa

- Vammalan helluntaiseurakunnan kaikkeen toimintaan ovat kaikki tervetulleita. Sunnuntaijumalanpalvelukset klo 11 tulkataan ukrainaksi/venäjäksi, englanniksi, espanjaksi ja tarvittaessa muillekin kielille, kuten arabia, saksa tai ruotsi. Myös muita tilaisuuksia tulkataan tarpeen mukaan.
- Joka toinen torstai on kansainvälinen ilta, joka tulkataan eri kielille.
- Helluntaiseurakunta järjestää joka torstai maahanmuuttajataustaisille ruokajaon osoitteessa Varikonkatu 10 klo 19. Kerran kuussa järjestetään lähimmäisruokailu, johon ovat tervetulleita myös maahanmuuttajataustaiset asukkaat.
- Arki-iltoina kokoontuu eri kielisiä soluja, joiden kokoontumisajoista saa tietoa seurakunnan vastuuhenkilöiltä.

Kaikkeen lasten ja nuorten toimintaan voi myös osallistua kuka tahansa kielestä ja taustasta riippumatta.

- Kirkossa järjestetään lastentapahtumia ja seurakunnan leirikeskuksessa leirejä ja ulkoilutapahtumia.
- Lähetyksen Löytötuvalta, Onkiniemenkatu 18, saa edullisesti vaatetta, käyttötavaraa ja huonekaluja.
- ”Sydämellä Sastamalasta” on virallisesti helluntaiseurakunnan toimintaa, mutta toiminnassa on mukana lukuisia eri tahoja taustasta ja vakaumuksesta riippumatta ja toimintaan osallistuu myös useita yrityksiä. Sydämellä Sastamalasta kerää lahjoitustuotteita ja niitä jaetaan tarvitseville maahanmuuttajataustaisille henkilöille sekä toimitetaan yhteistyötahojen avustuksella suoraan Ukrainaan. Keräyspiste auki sopimuksen mukaan.
- Kiikoisten helluntaiseurakunnalla on kirpputori Kirppis, josta saa tarvittaessa vaate- ja käyttötavara-apua.

KOHTAAMISPAIKKA VINTTI

SASTAMALAN PÄÄKIRJASTON YLÄKERTA, SILLANKORVANKATU, 38210 SASTAMALA

VINTTI ON KAIKKIEN SASTAMALALAISTEN YHTEINEN AVOIN KOHTAAMISPAIKKA.
KOHTAAMISPAIKKA ON OSA PERHEKESKUKSEN TOIMINTAA.
ERILAISET RYHMÄT, YHDISTYKSET JA JÄRJESTÖT VOIVAT VARATA OMAN AJAN VINTTIIN.

KOHTAAMISPAIKAN TAVOITTEENA ON:

MAHDOLLISTAA LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUS
VAHVISTAA VANHEMMUUTTA
EDISTÄÄ PERHEIDEN VOIMAVAROJA JA HYVÄÄ ARKEA
VÄHENTÄÄ PERHEIDEN JA VANHEMPIEN YKSINÄISYYDEN KOKEMUKSIA
VAHVISTAA VERTAISUUTTA JA YHTEISÖLLISYYTTÄ

VINTIN TOIMINTA 2024-2025

MLL TYRVÄÄ-VAMMALA

Perhekahvila

Kaikille avoin perhekahvila, jossa perheiden kesken vapaata oleskelua.

Keski- ja iltoisin klo 10-12.

syyskausi: 4.9.-18.12. poislukien 16.10.24

kevätkausi: 8.1.-21.5. poislukien 26.2.25

Lauantain perhekahvila

kerran kuussa lauantaisin klo 10-12

syyskaudella avoinna 28.9., 26.10. 30.11.

kevätkaudella avoinna 25.1., 22.2., 29.3. ja 26.4.

Yhteystiedot:

Outi Koivu, puh. 050 538 5404, outi@netland.fi

Raija Seurala, puh. 050 527 5746, raija.seurala@gmail.com

Isä-lapsikerho

Isä-lapsikerholla on Facebookissa oma ryhmä (MLL-isä-lapsikerho), jossa tiedotetaan kerhon asioista.

10.9. alkaen parittomien viikkojen tiistaisin klo 17-19.

Yhteystiedot:

Sakari Määttä, puh. 044 303 4428.

Katso muu toiminta MLL nettisivuilta
www.mlltyrvaavammala.fi

Sastamalan seurakunnan varhaiskasvatus

Vintissä 10.9 alkaen tiistaisin perhekerho klo 13-14.30.

Perhekerhoon ovat tervetulleita pikkulapsiperheet sekä odottavat äidit. Mukavaa yhdessäoloa ja vertaistukea.

Yhteystiedot:

Anneli Mäki-Laurila

puh. 0503149068

anneli.maki-laurila@evl.fi

www.sastamalanseurakunta.fi

Facebook: [sastamalanseurakunnanvarhaiskasvatus](https://www.facebook.com/sastamalanseurakunnanvarhaiskasvatus)

Instagram: [sastamalanseurakunnanvarhaiskasvatus](https://www.instagram.com/sastamalanseurakunnanvarhaiskasvatus)

Leijonaemot ry

Leijonaemot tarjoavat vertaistukea erityislasten- ja nuorten vanhemmille. Mukavaa tekemistä erityisille perheille.

Kahvitaukiot Vintillä joka kuukauden kolmas sunnuntai
klo 13-16.

Katso ajankohtaiset tiedot ja tapahtumat nettisivuilta
www.leijonaemot.fi

Leijonaemojen vapaaehtoinen Mirka
Sastamala@leijonaemot.fi, puh 040 8418417

Lisäksi Vintillä kokoontuvat:
Sastamalan seudun sukututkijat
Sastamalan nuorisovaltuusto

Vintin varaukset:

ma-ke Eija Tyynelä, eija.tyynela@sastamala.fi, puh. 040 1382 038
to-pe Jenni Yli-Perttula, jenni.yli-perttula@sastamala.fi, puh. 040 6621762

Vinttiin liittyvät kysymykset ja toiveet:

Vastaava nuorisotyöntekijä Jenni Yli-Perttula
jenni.yli-perttula@sastamala.fi
puh. 040 6621762

Toimintaprosessit kaavioina eri asiakkaiden näkökulmasta

- Asiakkaana tilapäistä suojelua saava
- Asiakkaana turvapaikanhakijana maahan tullut, oleskeluluvan saanut
 - Asiakas työperusteisella oleskeluluvalla
- Työnteko-oikeudet EU-ETA- ja Pohjoismaiden kansalaisille
 - Ei-työnhakija-asiakas
- Asiakas perheen yhdistämisprosessissa
 - Ihmiskaupan uhri

ASIAKAS, tilapäinen suojelu, ei kotikuntaa

TNO-palvelut plus asettautumispalvelut vastaanottokeskuksesta, Ei oikeutta työttömyysetuuteen (riippuu työssäoloehdosta), saa vastaanottoraha ja palvelun vastaanottokeskuksesta

ASIAKAS, tilapäinen suojelu, on kotikuntaoikeus

TNO-palvelut kunnasta, samat palvelut kuin muilla kuntalaisilla, toimeentulotuki, työttömyysetuus riippuu työssäoloehdosta

KELA
toimeentulotuki
asumistuki
lapsilisä

Saapuu työvoimaviranomaisen palvelupisteelle

Tarkistetaan oleskelulupa ja henkilöllisyys

Ei oleskelulupaa

Työnhakua ei käynnistetä

Hallintopäätös työnhakijaksi rekisteröimisen epämisestä

Todetaan, että ei palvelutarvetta > Kotoutumissuunnitelmaa ei tehdä

Oleskelulupa on, mutta ei mukana; tarvittaessa tarkistus UMA:sta
Asiakasta palvellaan, lupa pitää tulla näyttämään toisena päivänä

Rekisteröidään työnhakijaksi

(URA/A-TMT, maahanmuuttajakortti, oleskelulupatiedot)
- Lausunnot oikeudesta työttömyysetuuteen
- Mahdolliset selvityspyynnot (esim. yritys, opiskelu)

Palvelutarpeen arviointi

(sisältö erillisessä prosessitaulukossa)

Lupa on mukana; tarvittaessa tarkistus UMA:sta

Lupa ei ole voimassa

Lupa on kunnossa

Laaditaan **kotoutumissuunnitelma** (ks. Prosessitaulukko)

- kotoutumisaika (2 v, poikkeus 3v) alkaa
- monikielinen yhteiskuntaorientaatio tarvittaessa
- kotoutumiskoulutus/työkokeilu/valmennus/palkkatuki

Asiakas osallistuu kotoutumissuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin

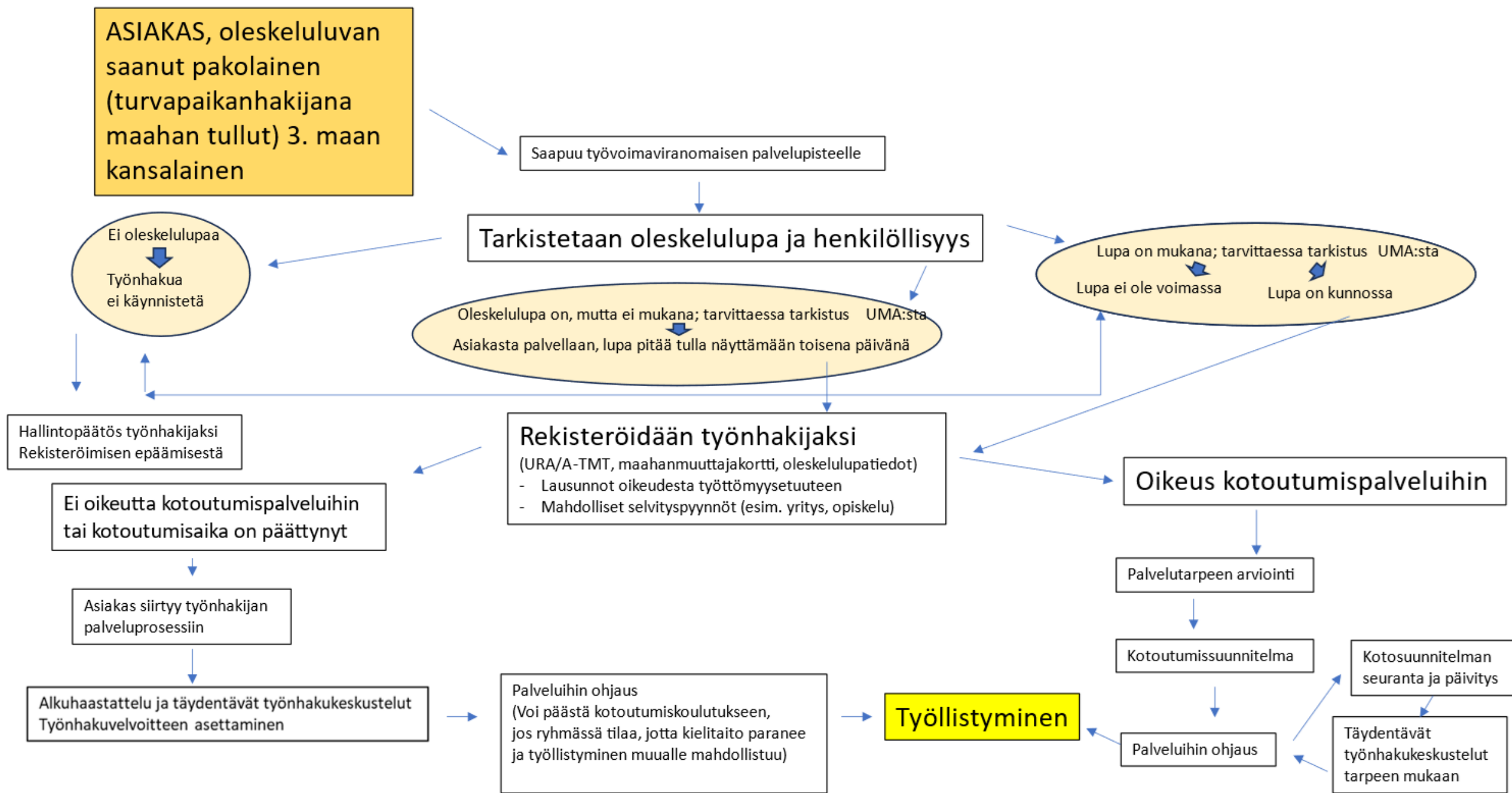
Täydentävät työnhakukeskustelut tarpeen mukaan

Kotoutumissuunnitelman seuranta ja päivitys tarpeen mukaan

Uudet toimenpiteet/suunnitelmat

Kotoutumisajan jälkeen ns. normaalipalveluiden pariin

Työllistyminen

ASIAKAS, työperusteinen
oleskelulupa, ei työssä

Ilmoittautuminen työnhakijaksi

- Tarkistetaan oleskeluluvan sisältö , tarkempi tieto oleskeluluvista ja niiden vaikutuksista työnteko -oikeuteen diassa 2
- Tutkitaan, onko oikeus työttömyysturvaan
- Pyydetään tarvittavat selvitykset
- Pyydetään lomautustodistus tarvittaessa

Oleskelulupa ei mahdollista
työhakua

Hallintopäätös työnhakijaksi
Rekisteröimisen epäämisestä

Epäselvyyksiä oleskeluvassa

- Tarkistetaan UMA:sta
- Viranomaistiedustelu Maahanmuuttovirastoon tai asiakas ohjataan ottamaan itse yhteyttä Maahanmuuttovirastoon

Oleskelulupa sisältää
työnteko-oikeuden

Oleskelulupa sisältää
työnteko-oikeuden

Kotoutumisaikaa jäljellä

Kotoutumisaika päättynyt

Palvelutarpeen arviointi

Asiakas siirtyy työnhakijan palveluprosessiin

Kotoutumissuunnitelma

Alkuhaastattelu ja täydentävät työnhakukeskustelut
Työnhakuvelvoitteen asettaminen

Palveluihin ohjaus

Palveluihin ohjaus
(Voi päästä kotoutumiskoulutukseen,
jos ryhmässä tilaa, jotta kielitaito paranee
ja työllistyminen muualle mahdollistuu)

Työllistyminen

ASIAKAS, EU-/ETA- kansalainen

TNO-palvelut kunnasta

EU-valtion, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalainen saa aloittaa työntöön heti, kun hän on saapunut Suomeen.

Ei tarvita oleskelulupaa Suomeen.

Pitää kuitenkin rekisteröidä oleskeluoikeus, jos oleskelee Suomessa yhtäjaksoisesti pidempään kuin 3 kuukautta.

Jotta oleskeluoikeus voidaan rekisteröidä, tulee EU -kansalaisella olla Suomessa ololle peruste ja/tai riittävät varat.

Perusteita ovat työskentely, opiskelu tai perheside Suomessa.

Pysyvä oleskeluoikeus voidaan myöntää,

kun EU-kansalainen on asunut Suomessa yhtäjaksoisesti viisi vuotta.

EU-kansalaisen perheenjäsenellä on oikeus pysyvään oleskeluun,

kun hän oleskellut Suomessa EU -kansalaisen kanssa laillisesti ja

yhtäjaksoisesti viisi vuotta rekisteröinnin jälkeen .

Suomessa asuvan henkilön perheenjäsen voi aloittaa työntöön heti, kun hän saapuu Suomeen. Perheenjäsenellä on rajoittamaton työnteko -oikeus, vaikka hän ei olisi EU-kansalainen.

Ulkomaalaisen on lain mukaan ilmoitettava väestörekisteriin samat tiedot kuin Suomen kansalaisenkin, jos oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden. Rekisteröinti tapahtuu Digi - ja väestötietovirastossa (DVV), jossa määritellään henkilön kotikunta. EU -kansalaisilla tulee olla mukana passi tai virallinen kuvallinen henkilökortti sekä Maahanmuuttoviraston myöntämä Unionin kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistus.

Muita tarvittavia asiakirjoja ovat todistus avioliitosta tai rekisteröidystä parisuhteesta sekä lasten syntymätodistukset (laillistetut).

Tilapäisesti Suomessa oleskelevat ulkomaalaiset voivat toimittaa vapaaehtoisen

rekisteröinti-ilmoituksen Digi - ja viestintäviraston lisäksi joko

Kansaneläkelaitoksen (Kela) toimistoon tai verotoimistoon.

Oleskelu on tilapäistä, jos se kestää alle vuoden.

ASIAKAS Pohjoismaiden kansalainen

TNO-palvelut kunnasta

Pohjoismaiden (Islanti, Norja, Ruotsi, Tanska, Färsaaret ja Grönlanti) kansalaisten on rekisteröidyttävä 6 kk ylittävän oleskelun osalta eli kyseessä olevan henkilön on ilmoitettava muutostaan paikalliselle rekisteriviranomaiselle (Digi - ja väestötietovirasto) ja esitettävä henkilöllisyyden osoittava asiakirja (passi, poliisin myöntämä henkilökortti tai vastaava).

Pohjoismaiden kansalaisilla on oikeus asua ja työskennellä toisessa Pohjoismaassa ilman oleskelu - ja työlupaa.

Jos oleskelet Suomessa yli vuoden, tulee sinun kuitenkin pääsääntöisesti kirjautua

Suomen väestörekisteriin pysyvästi Suomessa asuvaksi .

ASIAKAS, ei työnhakija,
on kotikunta ja
oleskelulupa

Kunnan TNO-palvelut käytettävissä

KELMUsta (kotouttamispalvelut) tieto kuntaan,
mikäli asiakas on saanut
toimeentulotukea muutoin
kuin tilapäisesti,
Uuden lakiesityksen mukaan Kela toimittaa
kuntaan valmiin listauksen
kotihoitoon tukea saavista
alkuvaiheen palveluita tarvitsevista
vanhemmista

Palveluohjaaja ottaa yhteyttä asiakkaaseen

Yhteydenotto kirjataan Kotodigiin

Tilanteen mukaan ohjataan työnhakijaksi,
Prosessi kuvattu diassa 5

Yhteiskuntaorientaatio
tai kielikoulutus

Työllistyminen

ASIAKAS, tulee
perheenyhdistämisprosessin
kautta

Perheenyhdistäjä on alaikäinen

Kuntaan yhteydenotto Pirhasta

Perheen kotoutumissuunnitelman laatiminen
(ks. erillinen prosessikuvaus)

Suunnitelman mukaiset toimenpiteet,
suunnitelman päivitys ja täydentävät
keskustelut

Työllistyminen

Perheenyhdistäjä on täysi-ikäinen
3. maan kansalainen

Maahanmuuttovirasto seuraa tulorajan täyttymistä; puoliso
ei voi hakea toimeentulotukea

Palvelutarpeen arviointi

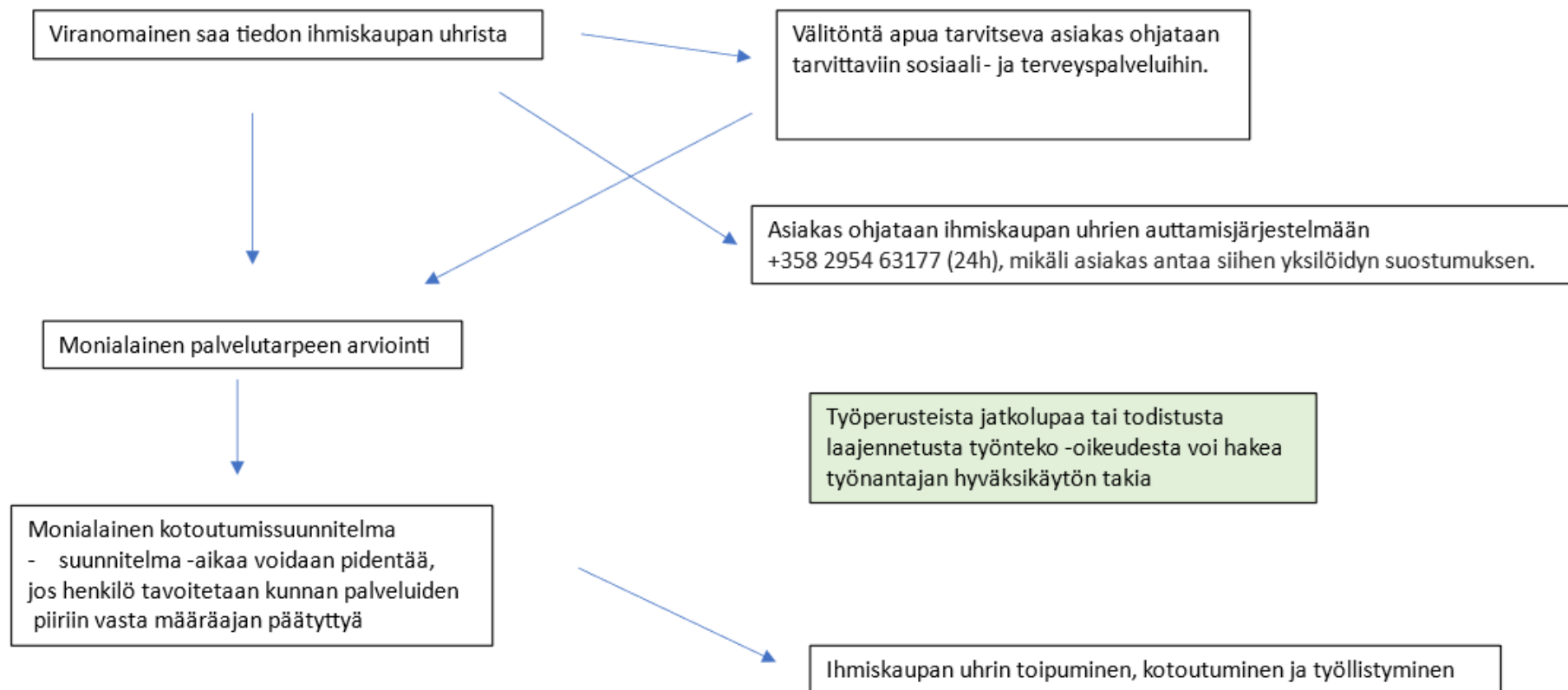
Kotoutumissuunnitelma
- Tarvittaessa monialainen

Kotosuunnitelman
seuranta ja päivitys

Palveluihin ohjaus

Täydentävät
työnhakukeskustelut
tarpeen mukaan

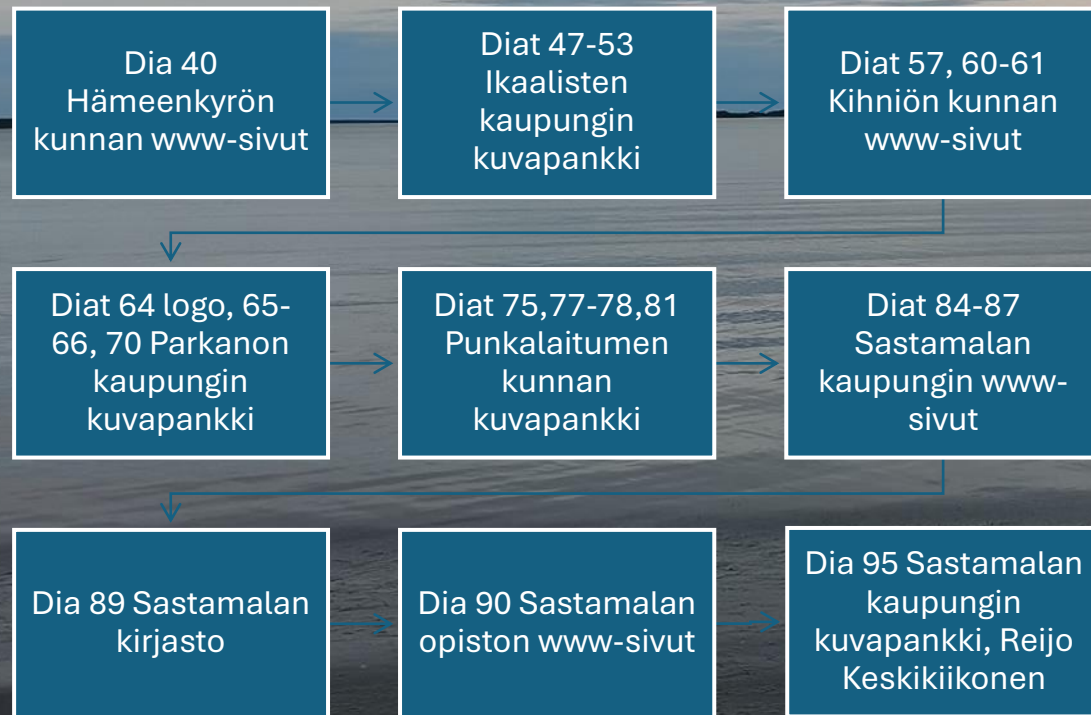
ASIAKAS, ihmiskaupan uhri

Prosessi	Kuka tekee kenelle	Miten prosessi etenee	Mahdolliset yhteistyötahot	Haluttu tulos	Muuta huomioitavaa
Ihmiskaupan uhrien tunnistaminen ja auttaminen	Tieto ihmiskaupan uhrista voi tulla kuntaan esim. toisilta viranomaisilta, oppilaitoksista, terveyspalveluista Palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelman laatiminen toteutetaan monialaisesti	Välitöntä apua tarvitseva asiakas ohjataan tarvittaviin sosiaali- ja terveyspalveluihin.	Hyvinvointialue	Ihmiskaupan uhrin tukeminen ja saaminen avun ja toimenpiteiden pariin.	Kotoutumissuunnitelman laatimisen kohdalla voidaan poiketa kolmen vuoden määräajasta, jos henkilö tavoitetaan kunnan palveluiden piiriin vasta määräajan päätyttyä
		Palvelutarpeen arviointiprosessi menee kuvatun mukaisesti. Ihmiskaupan uhrin kohdalla arvioidaan lisäksi kuntoutus-, terveys- ja sosiaalipalveluiden tarpeet	Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä +358 2954 63177 (24h), josta voi ilman tunnistetietoja pyytää neuvoa, mutta asiakkaan tietojen ilmoittamiseen tarvitaan häneltä yksilöity ja kirjallinen suostumus.	Ihmiskaupan uhrin toipuminen, kotoutuminen ja työllistyminen	Kotoutuminen.fi -sivustolta löytyy ohjekortti eri kielillä
		Viranomaisen, järjestötyöntekijä tai muu ihmiskaupan uhria avustava henkilö on yhteydessä auttamisjärjestelmään ja esittää auttamisjärjestelmään ottamista.	Rikosuhripäivystys tarjoaa apua työperusteisen hyväksikäytön uhreille.		Ihmiskaupan uhrin on mahdollista saada oleskelulupa (= oleskelulupa ihmiskaupan uhrille, Maahanmuuttovirasto)
		Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asiantuntijat päättävät sen jälkeen otetaanko henkilö auttamisjärjestelmän asiakkaaksi. Auttamisjärjestelmän	HEUNI (Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti) on laatinut ohjepankin työperusteisen hyväksikäytön ehkäisemiseksi.		Työperusteista jatkolupaa tai todistusta laajennetusta työnteke-oikeudesta voi hakea työnantajan hyväksikäytön takia
			Työntekijät arvioivat uhrin avun tarpeen ja sopivat tukitoimista yhdessä uhrin kanssa. Tukitoimia ei anneta, jos uhri ei niitä halua. Auttamisjärjestelmään voidaan ottaa myös uhrin Suomessa asuvat alaikäiset lapset.		Riskit: - ihmiskaupan uhreiksi joutuneita ei tavoiteta eikä tunnisteta - toimenpiteet asian hoitamiseksi ovat riittämättömät - ihmiskaupan uhrit jäävät yksin ilman apua

-omavalmentajien ja muiden toimijoiden osaaminen ei riitä tilanteessa, jossa pitäisi tunnistaa ihmiskaupan uhriksi joutunut asiakas

Kuvat

Kaikki muut kuvat eri dioilla Pirjo Raunio
(kaikissa Raunion kuvissa olevilta henkilöitä lupa kuvan käyttöön)